
REFÓS 2019

AVANTPROJECTE DE REFORMA I AMPLIACIÓ DEL
MUSEU ARQUEOLÒGIC COMARCAL DE BANYOLES

Placeta de la Font, 11, 17820 Banyoles

Autors del projecte

Josep Callís i Figueres
Jeroní Moner i Codina
Marc Riera i Guix

arquitectes

M. MEMÒRIA

Promotor

AJUNTAMENT DE BANYOLES

Data

Març 2019

DADES GENERALS

Títol

Avantprojecte de Reforma i Ampliació del Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles

Recull de la documentació de l'Estat Inicial + Avantprojecte 2009 + Estat Actual (Amb el recull de les fases executades) + l'Avantprojecte per a finalitzar la Reforma i Ampliació del Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles

Emplaçament

L'edifici en el qual es proposa intervenir es troba situat al centre urbà de Banyoles, a la placeta de la Font i carrer de la Pia Almoina.

Municipi

Banyoles

Promotor

Ajuntament de Banyoles, NIF - P1701600G

Passeig de la indústria nº25. 17820 – Banyoles

Autors de l'Avantprojecte

Marc Riera i Guix, arquitecte col, 44.307/7

Jeroni Moner Codina, arquitecte col, 3232/8

Josep Callís i Figueres, arquitecte col, 37514/4

Pl. Carmelites nº3 entl. 4a 17820 – Banyoles

Superfícies

Superfície total Museu Arqueològic: 2.359,95 m²

Pressupost d'Execució Material previst (Avantprojecte 2009)

3.028.970,13 €

Pressupost d'Execució Material previst (Avantprojecte 2019)

1.022.898,07 €

ÍNDEX

Aclariments.

Introducció.

1. L'edifici de la Pia Almoina. El Museu Arqueològic
2. Les incorporacions al conjunt: Can Fornells, Can Paulí i Can Xueta
3. L'estat dels edificis abans de l'avantprojecte de 2009
4. Propostes i projectes anteriors pel conjunt de la Pia Almoina
5. El projecte museològic del 2006
6. La resposta arquitectònica de l'avantprojecte del 2009
7. La modificació de l'avantprojecte al 2012 i altres actualitzacions
8. Justificació de la proposta arquitectònica de l'avantprojecte del 2019
9. Fases ja executades (2009-2019)
10. Descripció de la proposta
  - 10.1- L'accés al museu
  - 10.2- El vestíbul
  - 10.3- Les sales per a exposicions temporals i paleontologia
  - 10.4- L'exposició permanent
  - 10.5- Els magatzems
  - 10.6- L'àrea de gestió ,administració i investigació.
  - 10.7- L'ampliació de l'edifici al pati de migdia
11. Accessibilitat, seguretat d'utilització i evacuació en cas d'incendi
12. Pressupost detallat per zones.

ACLARIMENTS

El present expedient recull tota la informació de l'activitat realitzada amb el projecte del Museu Arqueològic des de l'any 2009 amb la pretensió de tenir una radiografia acurada de l'Estat Actual. A part, d'acord amb el Projecte Museogràfic redactat actualment per a Varis arquitectes encapçalat per l'arquitecte Dani Freixes, es realitza un Avantprojecte per a definir les principals intencions per a finalitzar la Reforma de Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles.

INTRODUCCIÓ

La present documentació parteix de la base de l'avantprojecte redactat l'any 2009 per la Reforma i Ampliació del Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles format pels edificis de la Pia Almoina –l'antiga Casa de la Vila-, Can Fornells, Can Paulí i Can Xueta que actualment contenen el Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles (MACB), el Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB) i eventualment altres usos, a partir del projecte museològic redactat l'any 2006 per Pere Castanyer, l'actualització de l'estat actual a partir de les obres ja executades per fases els últims 10 anys i dels requeriments plantejats de l'avantprojecte Museogràfic redactat per Varis Arquitectes.

L'edifici de la Pia Almoina (BCIN) forma part del Decret de Protecció de Museus (D.474/1962 d'1 de marc), publicat al BOE en data 9 de marc de 1962, pel qual es declara Monument Històric Artístic determinats museus amb la dominació de Museu Arqueològic Comarcal. Està format per la unió de varis edifici medievals independents que ja des dels anys setantes es van connectar entre ells, Can Fornells i la Pia Almoina, des d'un punt de vista funcional per tal de donar continuïtat a les actuals sales del museu. El projecte museològic li requereix no només una major connexió amb els altres edificis del conjunt sinó sobretot una diferent relació dels usos museístics el que afecta a la complexitat i diferent condició de les construccions existents raó per la qual es fa del tot necessària una mínima anàlisi prèvia de tipus històrico-arquitectònic, que deixi constància, entre d'altres coses, de l'evolució de les reformes que han tingut lloc en els edificis al llarg dels segles.

En aquest sentit s'ha de tenir en compte que després del seu ús com a Ajuntament fins l'any 1928 i Escola d'Arts i Oficis, local del Centre d'Estudis i museu incipient quan l'Ajuntament es va desplaçar al nou local del passeig de La Indústria, a part d'una important restauració del pati als anys cinquanta, a partir de la dècada dels setanta es van iniciar obres de rehabilitació per a ús museístic tant a l'edifici principal, la Pia Almoina, com als que s'anaven incorporant a aquest i a mesura que s'anaven desocupant.

El coneixement d'aquestes obres de rehabilitació que es van dur a terme sense projectes globals, el de l'estat actual dels edificis i també el dels avantprojectes redactats a partir de sengles projectes museològics als anys 80 i a principis dels noranta amb diferents criteris de l'actual han d'ajudar, també, a que les decisions a prendre es puguin veure amb una perspectiva àmplia i s'entenguin més com un procés projectual que com uns simples canvis de criteri.

En qualsevol cas, s'ha d'advertir que la condició d'aquest document, malgrat tenir pretensions de deixar molt definits els espais, els recorreguts, les obres necessàries i fins i tot els sistemes de climatització, estarà sempre subjecta a algunes modificacions quan es requereixin al projectes executius molt especialment pel que fa a l'exposició permanent atès que caldrà que s'acabin de coordinar amb el projecte museogràfic pertinent.

L'abans de les prospeccions arqueològiques durant els últims dissenys, amb els nous i importants jaciments excavats com el paleontològic d'"Incarcal" (Crespà) i molt especialment el neolític situat a la mateixa riba de l'Estany de Banyoles, així com les ampliacions a la vil·la romana de Vilauba (Camós) van requerir la redacció del projecte museològic.

Realitzat l'any 2006 per un equip de museòlegs, arqueòlegs, tècnics culturals, historiadors i arquitectes dirigits per en Pere Castanyer, el projecte museològic va permetre la redacció d'un primer avantprojecte arquitectònic general de rehabilitació i ampliació així com un pla d'execució per etapes compatible amb el funcionament del museu, encara que amb algunes provisionalitats.

A partir de l'avantprojecte general i els diferents projectes executius parcials, l'any 2009 es va iniciar, en un dels edificis a tocar de la "Pia Almoina", les obres corresponents als nous magatzems generals que formaven part del que es va anomenar Fase 1. L'any 2011 es van iniciar, a Can Paulí, l'edifici del costat de la "Pia Almoina", un fase plantejada en dues etapes, la segona de les quals es va acabar el mes d'agost de l'any 2018. Aquesta Fase 2 corresponia en part als magatzems generals i en part al nou vestíbul d'entrada del museu.

En relació a les obres executades entre aquestes dues etapes i per tant, durant els últims 10 anys, cal destacar la realització de tres projectes complementaris emmarcats tots dins de la Fase 3. En primer lloc el projecte de comunicació vertical i independent de les sales del museu a la zona de direcció, administrativa, dels tallers de selecció, estudi i restauració de les peces. Aquesta zona està situada a la segona planta del conjunt i es correspon a una de les etapes previstes realitzada el 2010.

En segon lloc, cal destacar la restauració d'una part de la planta baixa de l'edifici de la "Pia Almoina" realitzat l'any 2015 i a l'any següent una ampliació exterior al conjunt històric, a la zona anomenada Pati de Migdia, per a ubicar-hi els lavabos del museu. Aquests dos últims projectes no formaven part específica de les etapes previstes l'any 2009 sinó que s'han sobreposat i han modificat el pla d'etapes previst.

Aquestes obres de rehabilitació indicades han afectat principalment als edificis annexionats com a ampliació de la Pia Almoina mentre que en aquest edifici, a part del pati gòtic, només se n'ha restaurat la façana (1971) i s'han reforçat alguns forjats construïts els anys setantes. Precisament, la present documentació inclou la proposta de restauració arquitectònica dels espais més nobles i emblemàtics de la planta del pis per a deixar el conjunt acabat i preparat per a la nova instal·lació museogràfica.

1. L'EDIFICI DE LA PIA ALMOINA

L'edifici que avui coneixem amb el nom de Pia Almoina, en realitat s'havia anomenat, des d'un temps indeterminat però com a mínim durant els darrers quatre o cinc segles la Casa de la Vila (o qualsevol altra que el relacionés amb la institució del govern municipal), nom que va perdurar fins la dècada dels cinquanta quan a partir de la seva dedicació quasi exclusiva com a museu es va anar imposant el de la institució benèfica que va tenir aquest local com a seu, segons sembla des de principis del segle XIV.

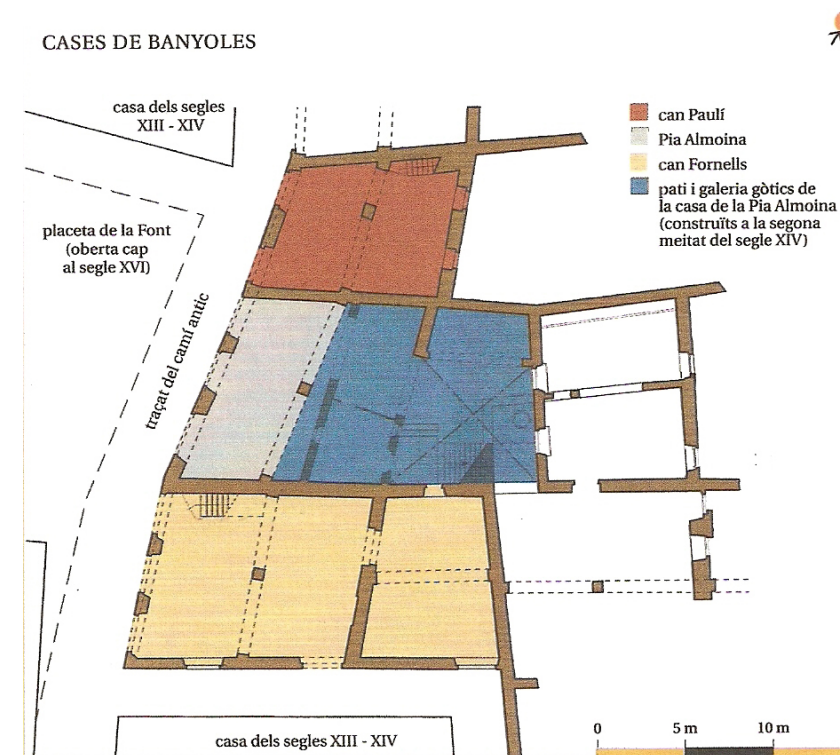
La planta de la Pia Almoina té una forma de "L" amb entrada per la placeta de la Font i sortides posteriors a un pati a migdia –que tanca la muralla medieval-, i al carrer dit de la Pia Almoina, en part de nova obertura, el que va provocar l'escapçada de bona part de la banda de ponent de l'edifici. El pati de migdia, també havia estat edificat com a mínim a la zona més immediata a la façana actual on l'arrencada d'un arc, indica la continuïtat de les arcuacions que es conserven a l'interior. Algunes prospeccions dutes a terme confirmen també aquesta zona edificada.

Des de la primera meitat del segle XIV, la construcció d'un pati amb galeria gòtica separava els dos braços d'aquesta "L" de manera que l'única connexió entre la part que dóna a la placeta de la Font i la que dóna al que devia ser l'horta que quedava a migdia, va ser durant molts anys la galeria gòtica del pis.

Malgrat la radicalitat d'aquesta intervenció que va transformar unes cases de tipologia tradicional en un petit palau (potser ja seu del Comú de la Vila), encara es pot observar l'estructura existent a finals del segle XIII o principis del segle XIV, en base a dues cases ben diferenciades. Una d'elles, la que dóna a la placeta de la Font, segueix conservant part de la façana principal i els arcs diafragma paral·lels a ella a la planta baixa, mentre l'altra, la casa de migdia, que tindria una entrada independent pels carrerons que donaven al barri de Sant Pere (avui ampliat i nomenats Pia Almoina i Hospital), està més deformada tant per l'obertura dels carrers moderns com per la intervenció del segle XIV, o bé per la destrucció de la part edificada prop de la muralla causada provablement per alguna guerra.

És important tenir en compte aquesta franja de la història de Banyoles a l'entorn del 1300, perquè és la que suposem que gràcies a la bonança econòmica regnant i la Carta Municipal, entre d'altres coses, va possibilitar una gran activitat constructiva amb la reforma o construcció d'una nova planta de la major part de les cases de la Vila Vella i de la Vila Nova, que va ser la causa de l'aportació de la nova tipologia que va dominar la construcció de cases des d'aquell moment, amb arcs diafragma paral·lels a les façanes.

Amb anterioritat a la introducció d'aquest sistema constructiu, que no només permetia una gran llibertat de distribució interior, -tant a les plantes baixes ocupades per botigues o tallers manufacturadors, com a les de pis per a habitatge,- sinó una important economia de mitjans constructius i durabilitat estructural d'unes cases que eren molt més modestes, amb una planta baixa i unes golfes o terrabastall.

Així, a la casa de la Pia Almoina que dóna a la placeta de la Font, encara s'hi pot apreciar els perfils de la coberta que tenia abans de ser reformada amb aquesta tipologia, el que indica que probablement en èpoques anteriors al segle XIII, el conjunt edificat del carrer que enllaçava la Vila Vella i la Vila Nova estava constituït per cases d'uns 10 x 4'5 m., amb el costat llarg al carrer i d'una planta baixa, amb unes possibles golfes o terrabastall, senzilles edificacions que cap a finals del segle XIII i principis del XIV, com s'ha dit, es reformarien deixant edificacions d'una tipologia consolidada amb arcs diafragma i algun pis de més.

Amb tota probabilitat aquestes cases tindrien algun tipus de pati posterior al qual també s'hi podien obrir altres habitatges o tallers situats en els carrerons del barri de Sant Pere, la nova zona industrial de la Vila Nova.

La qüestió és, però, que la gran reforma de l'edifici de la Pia Almoina amb la creació del pati i galeria gòtics del segle XIV, va absorbir les dues o més cases i el(s) seu(s) pati(s) -tot aconseguint-se una primera unificació que ha perdurat bàsicament fins avui-, per tal de disposar d'un edifici significatiu i segurament representatiu pel Comú.

Els trets principals d'aquesta reforma són la construcció d'una nova paret del pati per la banda nord, la de l'escala principal amb la galeria gòtica i el gran arc major al pis. Cada un d'aquests elements requereixen un mínim comentari, doncs, per una banda algunes reformes modernes n'han pogut deformar la seva realitat i per l'altra l'avantprojecte del 2009 va incidir fortament sobre aquests espais, que en l'actual mantenim.

Efectivament de forma quasi paral·lela i amb una separació mínima dels arcs diafragma de la planta baixa que podem observar quan entrem a la Pia Almoina, es va construir una nova paret independent d'aquesta estructura que, sobretot al pis superior, tancava el pati de recent formació.

En aquest pis la nova paret també quedava situada a pocs centímetres dels arcs que hom suposa que existien, iguals als de la planta baixa. Amb aquesta obra, que pot semblar incongruent, d'una banda es regularitzava la galeria del pati i d'una nova habitació situada al final de la galeria que el rematava i que possibilitava la presència d'una escala interior de comunicació entre les plantes superiors que es situava entre la nova paret i els arcs. Cal tenir en compte que aquests arcs diafragma tenien sentit només estructural, és a dir que sovint i sobretot al pis, es tancaven amb envans. Alguns testimonis de persones que a principis del segle XX havien viscut a les golfes de la Pia Almoina han confirmat l'existència d'aquesta escala que amb la destrucció dels arcs del pis per a ampliar la sala d'actes de la Casa de la Vila va desaparèixer definitivament.

Pel que fa a aquest tancament nord del pati gòtic també s'ha de tenir en compte que a la planta baixa, amb la restauració dels anys cinquanta se li va obrir una finestra i que. Pel que fa a la planta pis, a principis dels anys setanta, on aquesta paret al segle XIV s'havia construït a base d'un envà de lloses i pilars de travertí (un sistema típicament banyolí per a les plantes superiors) que encara mostrava restes d'estuc i decoració, va ser bastida de nou -amb filades de pedra per a ser deixada vista. Sortosament pels estudiosos de l'edifici, s'han conservat els dos pilars i les restes de decoració de l'habitació que s'obre al pati amb una finestra coronella, com a testimoni de l'època. La porta dovellada que hi ha en aquesta paret que dona a la galeria també és de nova construcció i es va bastir durant l'esmentada reforma dels setanta.

Un segon element de gran transcendència de la creació del pati gòtic i unificació arquitectònica de les cases existents amb anterioritat, és l'escala i la galeria construïts a la manera dels palaus gòtics catalans amb columnes i capitells seriatos dels tallers gironins, quasi tots originals.

L'escala, que no té la tradicional barana (i que es desconeix si l'havia tingut alguna vegada), va substituir en el seu dia una galeria a la qual s'hi accedia, com a mínim per dues portes, una de les quals és adovellada i queda suspesa sobre el tram més llarg de l'escala i l'altra que està aparedada tot i que es poden veure les seves restes a l'angle de l'habitació decorada de la galeria. A la planta baixa també hi havia obertures, les restes d'una de les quals queda tapada pel replà de l'escala. La porta que hi havia en aquest replà (ara tapiada) era de construcció moderna dels anys vuitanta quan es va establir una entrada única a l'exposició permanent del museu amb la consergeria i escala interior provisionals.

De la part superior de la galeria cal dir que la seva coberta va ser renovada del tot als anys cinquanta i que les construccions existents són també de factura moderna resultat de diferents reformes entre les quals s'hi ha de comptar el cos que havia contingut l'antic Arxiu Històric Comarcal, obra també d'aquesta època que aprofitava l'existència d'una paret anterior a la reforma del segle XIV. Però l'element més important d'aquesta zona de migdia de la galeria gòtica el constitueix, sens dubte, l'arc de mig punt, actualment vidriat i que exerceix les funcions de tancament de la seu del Centre d'Estudis Comarcals en el que s'anomena Sala Corominas, dedicada a aquest il·lustre prehistoriador local i antic director del museu.

Aquest arc de quasi set metres de diàmetre es va construir conjuntament amb el pati i galeria gòtics substituint una paret de façana posterior de l'edifici situat als carrerons del barri de Sant Pere en la qual potser hi havia alguna obertura que donaria a la galeria comentada anteriorment.

L'obertura d'aquesta gran arcuació havia d'estar forçosament motivada per tal d'originar un espai públic que tenia com a fons els dos arcs diafragma, que eren tancats i decorats, és a dir, un espai cobert, potser de recepció, de reunió o bé que exercia les funcions de llotja de manera que l'actual delimitació, deforma notablement l'espai pel qual es va construir l'arc. L'existència d'aquest espai no és d'estranyar si es té en compte, per una part l'important producció i comerç que tenia lloc a Banyoles durant els segles XIII i XIV quan exportava a Gènova teixits d'alta qualitat. I per altra part, aquests tipus de llotges eren habituals en ciutats importants compartint serveis amb el Comú que governaven. Encara que en general l'espai públic es situava a la planta baixa, obert però cobert, com es pot observar a Vic o a Perpinyà. Un dels objectius bàsics del present projecte és precisament, la recuperació d'aquest espai.

En època moderna a les dependències d'aquesta zona de la Pia Almoina s'hi va instal·lar un Hospital, escapat als anys cinquanta per l'enderroc ja esmentat de la part sud de la casa per causa de l'obertura del carrer. En les parets del qual encara s'hi conserven pintures decoratives del segle XIV, malgrat haver estat exposades durant més de trenta anys a l'exterior. Aquesta decoració i les poques restes de l'habitació del final de la galeria són el testimoni de que probablement tot el conjunt de la galeria gòtica hauria d'haver estat convenientment enguixada i decorada, com corresponia a la casa del Comú o Universitat de la Vila, institució que hi va s'hi va mantenir fins l'any 1928.

2. LES INCORPORACIONS AL CONJUNT: CAN FORNELLS, CAN PAULÍ I CAN XUETA

Can Paulí, Can Fornells i Can Xueta són tres edificis que no havien tingut cap mena de vinculació històrica amb el de la Pia Almoina fins que la seva adquisició per part del CECB (Can Paulí) o de l'Ajuntament de Banyoles (Can Fornells i Can Xueta) va fer possible la seva incorporació a l'equipament museístic.

Juntament amb la casa que esdevindria seu de la Pia Almoina, descrita en el punt anterior, a principis del segle XIV totes aquestes edificacions conformaven el final de la banda de migdia del carrer de les Escrivanies, llavors dit Major (després Major de Baix), i ja eren cases ben construïdes amb la tipologia d'arcs diafragma i patis posteriors.

Fora de Can Xueta –la última que es va adquirir–, que a finals del segle XVIII o principis del XIX va ser reconstruïda en la seva totalitat amb la nova tipologia d'escala central i voltes de llosa a la catalana. Les altres dues han conservat fins avui la seva estructura bàsica si bé en el cas de Can Paulí les restes d'aquesta estructura són mínimes.

Aquestes cases, inclosa la que seria seu de la Pia Almoina, tenien una planta baixa, un pis i unes golfes o terrabastall (terrat en termes de l'època), tot organitzat amb dues tramades o crugies amb els arcs diafragma com a element de suport central i un pati. Una de les característiques més interessants d'aquestes cases (i d'aquesta tipologia) és el nombre d'obertures que tenia la planta baixa al llarg de l'àmplia façana que posseïen. En les més estretes com Can Paulí i Can Xueta, d'uns 7 m. d'amplada en tindrien, com a mínim, dues del tipus d'arc escarser i una amplada de 1'50/1'60 m. En alguns casos entre aquestes dues encara s'hi podria trobar una porta, petit taller o d'accés a una planta neta de divisions.

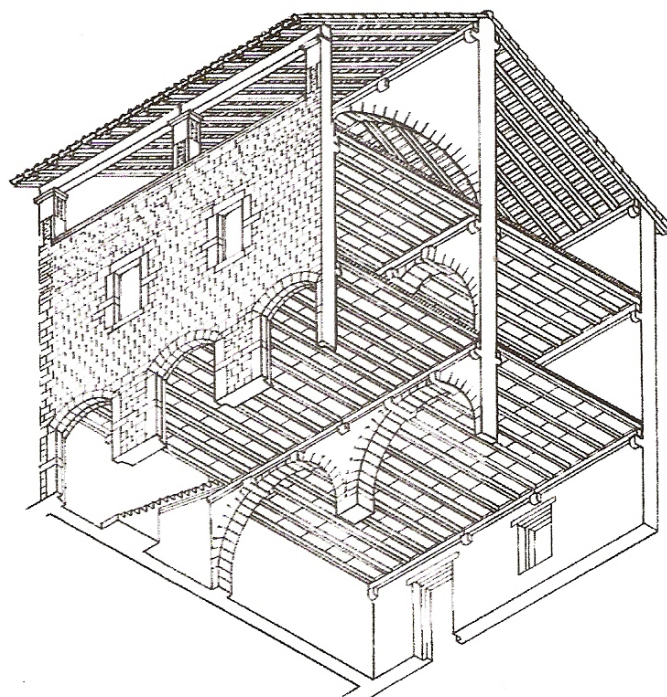
En façanes més amples, com són les de la casa de la Pia Almoina o la de Can Fornells hi havia tres obertures amples al carrer principal. En aquesta darrera casa encara se n'hi havien d'afegir dues més a la façana del carreró lateral. La raó d'aquesta nombrosa quantitat de portals s'ha de buscar en l'esmentat sistema de petites botigues i/o tallers artesanals que ocupaven les plantes baixes en època medieval.

La zona d'habitació d'aquestes cases tenia lloc a la planta pis, a la qual s'hi accedia mitjançant una escala adossada a la paret mitgera. Aquesta escala a Can Paulí estava situada a la tramada posterior, a la banda de Can Xueta i va ser destruïda amb les reformes modernes d'aquesta casa, mentre a Can

Fornells era al cantó de la Pia Almoina a la banda de la placeta ja que al pis es conserva l'antiga porta d'entrada a l'habitatge. Es desconeix l'època de la seva eliminació, que segurament data del segle XIX.

És, precisament, a Can Fornells on no només es conserven els arcs diafragma de la planta baixa, sinó també els del pis i l'arrencada del de les golfes, arc que tenia quasi tota l'amplada de la casa. Com s'ha comentat en el cas de la Pia Almoina, aquests arcs eren només estructurals, de manera que els envans de distribució sovint n'amagaven les formes.

LES CASES DE BANYOLES

Can Fornells, si bé té els sostres i coberta renovats és la casa que manté de forma més completa l'estructura medieval, inclòs el conjunt de finestres del primer pis amb els seus festejadors, muntants i llindes inclosos, si bé sense les escales que comunicaven els pisos i les divisions interiors.

Aquesta casa de cantonada té un cos afegit cap a la banda de migdia, que llinda novament amb la banda sud de la Pia Almoina i tant a la planta baixa com al pis hi ha portes de comunicació. De totes maneres, abans de la seva restauració dels anys setanta, fora d'aquestes portes i d'un arc diafragma a

la planta baixa, aquest cos estava molt destruït i es desconeix la seva relació amb el conjunt. La façana del carrer de la Pia Almoina, fora de la planta baixa és quasi tota de nova construcció.

L'interès de l'adquisició d'aquesta finca per part de l'Ajuntament de Banyoles (1970) era la de poder connectar les dues ales de la "L" que formaven l'edifici de la Pia Almoina on la comunicació només existia a través de la galeria exterior del pis, iniciant-se així la possibilitat de que el pati gòtic es convertís en un centre al voltant del qual es desenvolupés l'activitat del museu com succeïa en altres edificis de similar tipologia però de nivell econòmic superior.

Com a comentari final sobre aquests edificis que s'han incorporat al conjunt de la Pia Almoina absorbint diferents usos relacionats amb el Museu Arqueològic, cal dir que a Can Paulí, una rehabilitació duta a terme a finals dels anys noranta ha deixat només l'arqueria central de la planta baixa com a únic testimoni de l'estructura medieval que havia tingut a part, naturalment, de les parets mitgeres comuns als edificis veïns de Can Xueta i de la Pia Almoina.

En el cas de Can Xueta, a la reforma realitzada durant la mateixa obra, no hi havia res a conservar d'època medieval i el que restava, en estat ruïnós com ja s'ha dit, era d'època moderna i difícil de mantenir dempeus, a part de la façana. En la rehabilitació que s'hi va dur a terme en aquesta època ja es van tenir en compte els futurs usos museístics.

3. L'ESTAT INICIAL DELS EDIFICIS ABANS DE L'AVANTPROJECTE DE 2009

En aquest apartat descriurem l'estat inicial en què es trobaven els edificis del conjunt de la Pia Almoïna abans de la redacció de l'avantprojecte de 2009 seguint el mateix ordre establert fins ara separant els edificis d'acord amb la seva identitat històrica. Actualment però, ja existeixen diferents punts de connexió duts a terme en el procés d'unificació dels últims anys.

Edifici de la Pia Almoïna. La zona nord d'aquest edifici, és a dir, la situada entre el pati i galeria gòtics i la placeta de la Font va ser condicionada durant les obres dels anys setanta amb un nou forjat de biguetes metàl·liques, solera i capa de formigó armat amb mallat metàl·lic, situat directament sobre el trespol del segle XVIII de la planta baixa de l'actual vestíbul del conjunt. (47)

Pel que fa al sostre de la sala del pis (47) es van aprofitar velles jàsseres i cairats de fusta sobre les quals probablement hi ha alguna solera ceràmica i capa de formigó. En relació a la teulada, en aquest cas sí que està formada per biguetes pretesades i revoltos de formigó, però sense cap aïllament tèrmic.

A la reforma dels anys setantes es va realitzar l'aixecament de la paret nord del pati comentada en el punt 1 i també a la restauració de la façana. Hi havia una balconada moderna amb les finestres laterals convertides en balconeres i la central aparedada. El projecte de reforma va ser de l'arquitecte Francesc Figueres. En el cartipàs de la Festa Major de Sant Martí de l'any 1972 s'hi pot trobar informació del projecte. Pel que fa a la part del pati d'aquesta zona, és a dir, l'habitació decorada del final de la galeria i la seva coberta, tenien un teulat molt precari que es va refer de manera molt elemental amb la restauració dels anys cinquanta.

A la zona de migdia, a l'altra banda del pati gòtic, llevat de l'arc major reconstruït cap al 1980, el petit sector situat entre els arcs de la Sala (la seu del CECB) i el carrer de la Pia Almoïna -que es va aixecar de nova planta també aquest anys- es trobava (i encara es troba) en pèssimes condicions. (79)

El projecte ha de substituir tota aquesta coberta, que té problemes de degoters i d'aïllament ja que està constituïda per cairats, llatges i teula col·locada directament sobre una prima rajola amb el sistema de desguàs interior i de llarg recorregut. La proposta ha de corregir també el carener de la coberta alineant-lo amb l'eix de l'arc principal.

Pel que fa al forjat de la planta baixa, està format per biguetes pretesades i revoltos ceràmics sense capa de compressió.

Can Paulí, Can Xueta i Can Fornells. En realitat la pitjor situació des del punt de vista de l'estabilitat era la comentada de la Pia Almoïna ja que com ha quedat palès fins ara, les cases integrades a aquest edifici tenen condicions relativament correctes, doncs les seves primeres reformes no són anteriors a l'any 1975 i les de Can Paulí i Can Xueta feia menys de deu anys que s'hi havia actuat.

En qualsevol cas, mentre Can Fornells es podia considerar una àrea bastant reformada, amb instal·lacions precàries, que estava en ús i que suportava sobrecàrregues que fregaven els límits de seguretat. Can Paulí, i Can Xueta, només tenen l'estructura, els tancaments de la façana de la planta i les cobertes acabades, però no hi tenien cap mena d'instal·lació ni acabat interior.

En aquests dos edificis hi havia una previsió d'obertures a la banda de migdia, aparedades a l'espera de la possible ocupació dels respectius patis i és, precisament, en aquest espai on l'avantprojecte proposava les intervencions que en altre lloc del conjunt es podrien posar en contradicció amb els edificis històrics, com pot ser el cas de noves comunicacions verticals o altres serveis. En aquell moment oferien un acabat molt provisional amb l'obra a la vista i els patis sense accés possible.

4. PROPOSTES I PROJECTES ANTERIORS PEL CONJUNT DE LA PIA ALMOINA

Com s'ha anunciat a la introducció, entremig de les importants obres de consolidació i rehabilitació que van tenir lloc de forma quasi ininterrompuda durant tota la dècada dels setanta i primers anys dels vuitanta, es van iniciar els lògics intents d'establir projectes per a tot el conjunt com a previsió de futur i amb l'esperança que la restaurada Generalitat de Catalunya hi pogués tenir algun paper.

Així doncs, l'avantprojecte del 2009 ni es fonamenta amb el primer projecte museològic –ni, conseqüentment és el primer avantprojecte global que es va redactar–, ja que l'any 1984, gràcies al conveni signat entre el CECB (propietari de Can Paulí, edifici veí de la Pia Almoina) i l'Ajuntament de Banyoles (que acabava d'adquirir Can Xueta, al costat de l'anterior), segons el qual es cedien mútuament en ús els edificis de la seva propietat per a l'ús principal de museu, es van començar a plantejar propostes que unifiquessin el conjunt.

Però ja abans d'aquesta època, a principis dels anys setanta, el Centre d'Estudis havia estudiat una gran ampliació del museu de l'arquitecte J. Moner basada en un planteig museològic proposat per l'arqueòleg Josep Mª Corominas, amb domini quasi total de la prehistòria i la pretensió de convertir Banyoles en un referent internacional sobre aquesta disciplina. La base del projecte era l'ocupació del pati en soterrani, planta baixa i pis, projecte que no detallarem en la present memòria.

La descripció resumida de les altres propostes anteriors a l'actual projecte museològic i al present avantprojecte arquitectònic té el sentit no només de deixar constància històrica dels esforços esmerçats per tal que la ciutat tingués un museu adequat i en consonància al valor de les seves col·leccions, sinó també per entendre el procés que han seguit els diferents projectes i la seva correcta resposta a les circumstàncies polítiques i econòmiques de cada època.

- La proposta de 1988.

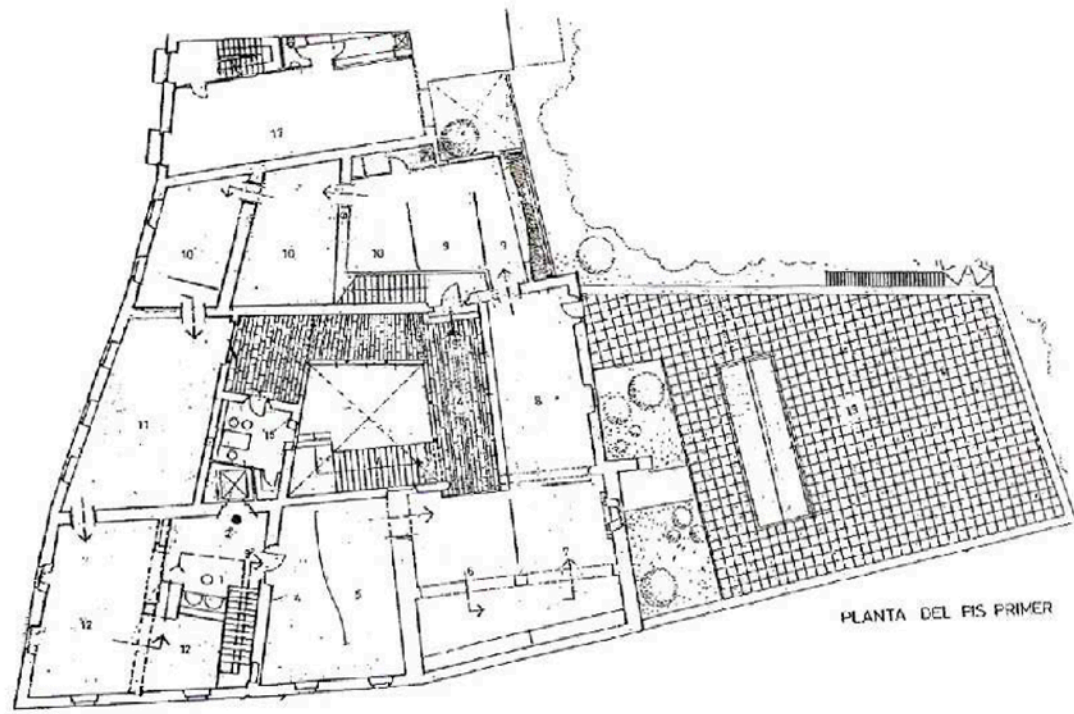
Efectivament, l'any 1988 l'Ajuntament de Banyoles va encarregar un projecte museològic i un avantprojecte arquitectònic que ocupava tots els edificis que conformen l'avui anomenat conjunt de la Pia Almoina. La iniciativa d'aquest primer avantprojecte provenia de la Junta dels Museus i l'Arxiu, creada l'any 1987, òrgan que gestionava els dos museus existents (el Municipal Darder d'Història Natural i l'Arqueològic Comarcal) i l'Arxiu Històric Comarcal i el projecte era la transcripció arquitectònica d'un projecte museològic de conjunt entre ambdós museus però que deixava la col·lecció Darder i la interpretació de la Conca Lacustre en el seu edifici, mentre al conjunt de la Pia Almoina s'hi mantenien el museu, l'Arxiu històric i el Centre d'Estudis.

La redacció del projecte museològic va anar a càrrec de membres de la Junta Delegada del Museu Darder –responsables i gestors del museu- i del Centre d'Estudis Comarcals amb la col·laboració del conservador del Museu Arqueològic.

La proposta arquitectònica (*veure plànol*) signada pels arquitectes Josep Riera i Jeroni Moner, consistia essencialment en una exposició permanent que es desenvolupava a l'entorn del pati gòtic entre les dues plantes baixa i primera amb ocupació del pati de migdia, en part amb exposició permanent i en part amb magatzems (ampliats en un soterrani), mentre els edificis de Can Paulí i de Can Xueta contenien respectivament els locals del Centre d'Estudis i de l'Arxiu Històric.

La novetat principal del projecte era el planteig d'un important vestíbul a la planta baixa de Can Fornells, que constituïa l'entrada a l'exposició permanent des de l'actual vestíbul obert de la Pia Almoina, amb l'escala i un ascensor de comunicació al primer pis (l'ascensor en el mateix indret que el que es planteja en l'actual avantprojecte) i sobretot que les sales de l'exposició permanent ocupaven tota la planta del pis de la Pia Almoina, Can Fornells i Can Paulí en un recorregut a l'entorn del pati gòtic.

A la planta baixa de Can Paulí s'hi proposava una sala d'actes i audiovisuals, a les tres plantes de Can Xueta l'Arxiu Històric i a la tercera de Can Paulí els locals del Centre d'Estudis Comarcals amb accés des de la galeria gòtica.

LLEGENDA

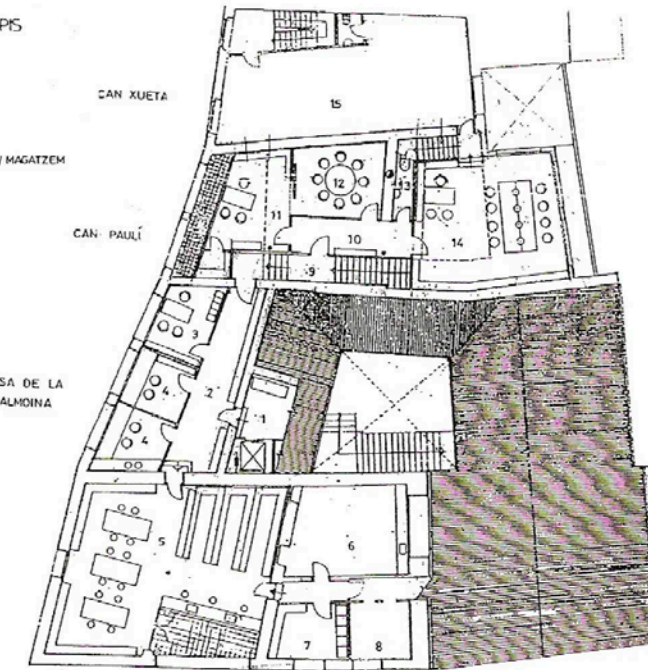
- 1- VESTIBUL DE LA PLANTA
- 2- ASCENSOR
- 3- ACCÉS A LA SECCIÓ D'HISTÒRIA

- TEMA I EL PALEOLÍTIC
  - 4- INTRODUCCIÓ AL PALEOLÍTIC
  - 5- PARATGE DEL RECLAM VIVER
  - 6- PALEOLÍTIC INFERIOR I MITJÀ
  - 7- PALEOLÍTIC SUPERIOR
  - 8- LA BORA GRAN D'EN CARRERAS PALEOLÍTIC SUPERIOR
- TEMA II ELS GRUPS RAMADERS I AGRÍCOLES
  - 9- NEOLÍTIC / CALCOLÍTIC / BRONZE
- TEMA III L'EPOCA IBÈRICA
  - 10- INTRODUCCIÓ A LA CULTURA IBÈRICA ELS IBERS A LA COMARCA
- TEMA IV EL MÓN CLÀSSIC
  - 11- INTRODUCCIÓ AL MÓN ROMÀ I VISIÓ DISTRIBUCIÓ DEL POBLAMENT A LA COMARCA I A LA VILLA ROMANA VISIÓ DE VILAUBA
- TEMA V EL MÓN MEDIEVAL I MODERN
  - 12- LA COLONITZACIÓ BENEDECTINA
  - 13- LA VILA DE BANYOLES
  - 14- TERRASSA ACCESSIBLE
  - 15- GALERIA GÒTICA
  - 16- ACCÉS A LA SEGONA PLANTA CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS BIBLIOTECA INVESTIGADORS RESTAURACIÓ
  - 17- DIRECTOR MAC
  - 18- ARXIU HISTÒRIC COMARCAL

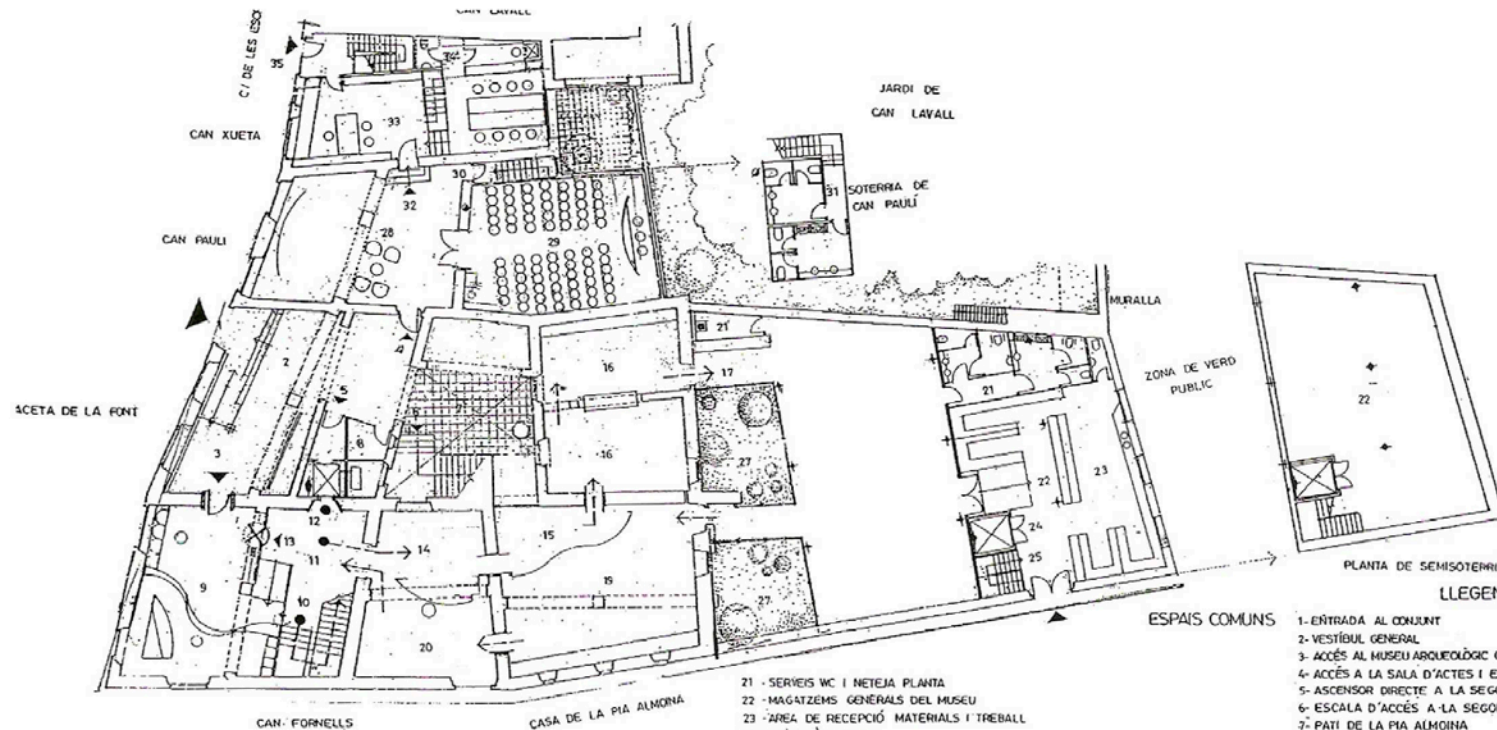
PLANTA DEL PIS PRIMER

PLANTA DEL SEGON PIS LLEGENDA

- 1- ARRIBADA ASCENSOR
- 2- PAS DISTRIBUCIÓ
- 3- CONSERVADOR
- 4- INVESTIGACIONS
- 5- LABORATORI / INVESTIGACIÓ / MAGATZEM
- 6- RESTAURACIÓ
- 7- MAGATZEM
- 8- SERVEIS WC
- 9- ESCALA D'ACCÉS
- 10- VESTIBUL
- 11- SECRETARIA CEC
- 12- SALA REUNIONS
- 13- SERVEI WC
- 14- BIBLIOTECA
- 15- DISPONIBLE

PLANTA DEL PIS SEGON

PLANTA DE SEMISOTERRIA LLEGENDA

- 1- ENTRADA AL CONJUNT
- 2- VESTIBUL GENERAL
- 3- ACCÉS AL MUSEU ARQUEOLÒGIC COMARCAL
- 4- ACCÉS A LA SALA D'ACTES I EXPOSICIONS TEMPORALS
- 5- ASCENSOR DIRECTE A LA SEGONA PLANTA
- 6- ESCALA D'ACCÉS A LA SEGONA PLANTA
- 7- PATI DE LA PIA ALMOINA
- 8- MAGATZEM
- 9- VESTIBUL DEL MUSEU / CONSERGERIA
- 10- ESCALA A LA SECCIÓ D'HISTÒRIA
- 11- ACCÉS A LA SECCIÓ DE PALEONTOLOGIA
- 12- ASCENSOR HIDRÀULIC
- 13- SORTIDA DE CONTROL UNIDIRECCIONAL
- TEMA I FAUNES DEL TERCIARI I QUATERNARI
  - 14- GEOLÒGIA I RELLEU DE LA COMARCA
  - 15- PALEOGEN
  - 16- NEOGEN
  - 17- PLEISTOCÈN
  - 18- QUATERNARI ANTIC
  - 19- QUATERNARI MITJÀ RECENT
- TEMA II 20- LA MANDÍBULA DE BANYOLES / PERE ALSIUS

ESPAIS COMUNS

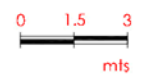
- 21 - SERVEIS WC I NETEJA PLANTA
- 22 - MAGATZEMS GENERALS DEL MUSEU
- 23 - ÀREA DE RECEPCIÓ MATERIALS I TREBALL
- 24 - MUNTACARREGUES
- 25 - ESCALA A SEMISOTERRIA
- 26 - ACCÉS DES DEL CARRER PIA ALMOINA
- 27 - PATI
- 28 - VESTIBUL / SALA D'EXPOSICIONS TEMPORALS
- 29 - SALA D'ACTES / SERVEI DE PROJECCIONS
- 30 - ACCÉS A SERVEIS WC
- 31 - SOTERRIA / SERVEIS WC
- 32 - ACCÉS A L'ARXIU HISTÒRIC COMARCAL
- 33 - ARXIU HISTÒRIC COMARCAL
- 34 - SERVEI WC / GUARDARROBA I MUNTACARREGUES
- 35 - ACCÉS DES DEL CARRER ESCRIBANES

ESPAIS COMUNS

ARXIU HISTÒRIC

PLANTA BAIXA I SEMISOTERRIA

BANYOLES
 AVANTPROJECTE PER AL MUSEU ARQUEOLÒGIC COMARCAL
 Arquitectes : Jeroni Moner i Josep Riera
 1988

- La proposta de 1990

Poc després, el novembre de 1990 es presentava un nou avantprojecte arquitectònic, també redactat pels arquitectes Jeroni Moner i Josep Riera (*veure plànol*) que comportava una revisió del projecte museològic de 1988, redacció que van dur a terme els mateixos components. La causa d'aquest sobtat canvi de criteris en tan poc temps venia donat per les llargues i fracassades negociacions amb la Generalitat de Catalunya per tal que assumís el projecte de 1988 i la nova situació política que representava el recent reconeixement oficial del fet comarcal banyolí.

Aquest nou projecte el va impulsar, doncs, d'alguna manera, el Departament de Cultura de la Generalitat, que havia iniciat la Xarxa Comarcal de Museus a les capitals de comarca amb un tipus d'equipament que pretenia explicar el territori de cada comarca des del fet natural i la prehistòria fins a la història moderna passant per totes les èpoques possibles.

A Banyoles, aquest plantejament passava per la integració dels dos museus existents en un d'únic situat a la Pia Almoina.

Atès que, evidentment, amb l'edificació medieval –ni que es comptés amb el pati– no era possible ubicar-hi tot el programa, l'avantprojecte proposava la construcció d'un nou edifici a la zona de migdia ocupant part d'una zona verda assenyalada pel Pla General d'Ordenació Urbana entre la muralla i el carrer d'aquest nom.

Així, mentre el conjunt de la Pia Almoina contenia una extensa exposició permanent desenvolupada en tres plantes, al nou edifici s'hi situaven tots els serveis de gestió, administració, sala d'actes i magatzems. El Centre d'Estudis quedava incorporat a aquest edifici, mentre per l'Arxiu Històric (una vegada desestimada l'antiga proposta de situació a Can Paulí, per la poca superfície que tenia), ja es preveia una possible ubicació al monestir.

La gran novetat d'aquesta proposta era la incorporació d'un edifici de nova planta a les velles estructures del conjunt de la Pia Almoina, la façana del qual es desenvolupava al llarg de tot el carrer d'aquest nom, entre l'edifici antic i el carrer de la Muralla. Pel que fa a l'exposició permanent no només es desenvolupava a l'entorn del pati gòtic com en el projecte anterior sinó que per a possibilitar-ho calia canviar l'entrada del museu, de manera que desapareixia la de la placeta de la Font i se'n proposava una de nova des del carrer de la Pia Almoina. Aquesta nova entrada tenia no només el sentit de constituir un element de distribució de les sales de l'exposició permanent, de la sala d'actes i de la

col·lecció Darder, que estava ubicada en el soterrani, sinó també que aquests espais poguessin tenir un ús independent d'horaris respecte a l'exposició permanent.

Els canvis de criteri de la Generalitat en relació a la Xarxa Comarcal de Museus i altres qüestions de política local i de finançament, a part dels problemes urbanístics derivats de l'ocupació d'una zona verda, van deixar el projecte sense efecte.

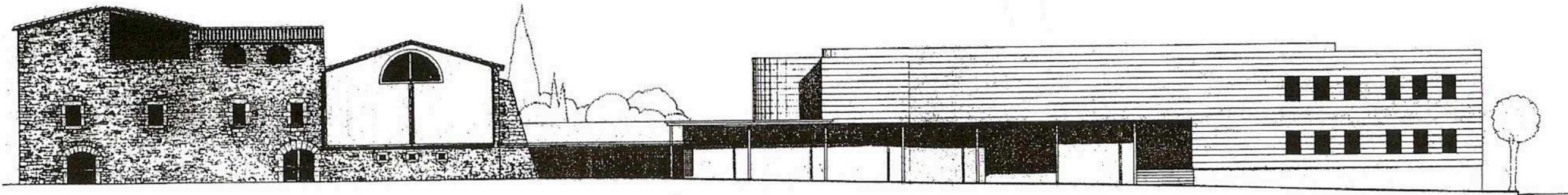
-La proposta de 1993

Finalment, l'any 1993, redactat pels mateixos autors (*veure plànol*) i recuperant bona part del projecte museològic de 1988, van redactar un tercer avantprojecte molt més contingut que els anteriors. Com a característiques generals aquesta nova proposta recollia l'idea de l'avantprojecte anterior d'accedir al museu pel pati de migdia que s'ocupava parcialment per a ubicar-hi el vestíbul, la sala d'actes i audiovisuals amb els serveis, així com una sala d'exposicions subterrània en un intent d'establir una part del museu amb possible ús públic independent.

Aquest nou –i també, en aquest cas, únic– accés al museu permetia tancar l'entrada actual i establir una exposició permanent al voltant del pati, que hi quedava incorporat, ocupant tota la planta baixa i el pis dels edificis de la Pia Almoina, Can Fornells i Can Paulí.

Can Xueta quedava com a magatzem general i entrada amb comunicació vertical a la tercera planta on s'hi desenvolupava la gestió, administració, investigació, restauració i els locals del CECB.

Com es veurà més endavant, des del punt de vista conceptual aquest darrer avantprojecte una vegada desestimat el macro projecte de 1990 i sense un nou projecte museològic, el que feia era interpretar el de 1988 reduint una mica l'exposició permanent, guanyant l'espai encara destinat a l'Arxiu Històric i el de l'entrada per la placeta de la Font gràcies a la proposta de la nova entrada pel pati de migdia.

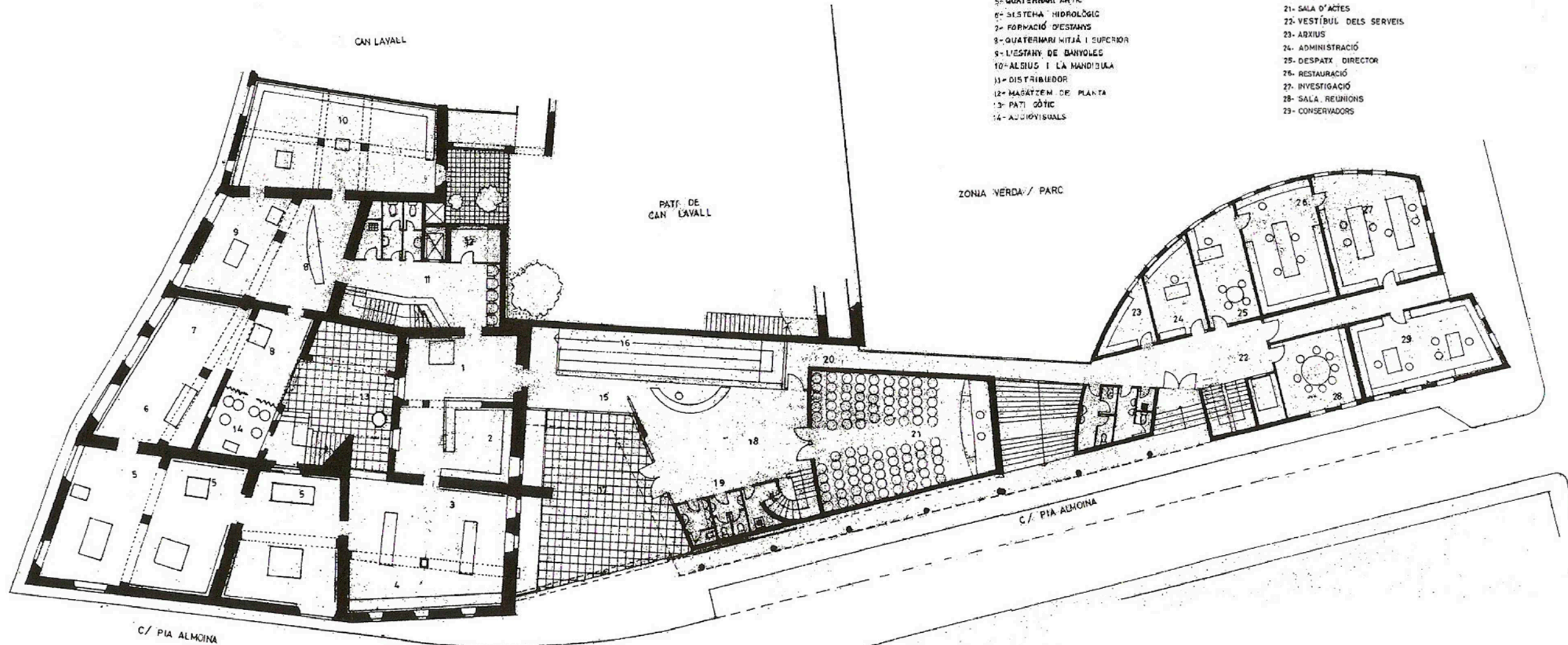
FAÇANA C/ PIA ALMOÏNA

CONJUNT DE LA PIA ALMOÏNA
EDIFICI PER A L'EXPOSICIÓ PERMANENT

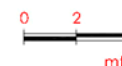
- 1- INTRODUCCIÓ
- 2- PALÈOGÈN
- 3- NEOGÈN
- 4- PLEOCÈ FINAL
- 5- QUÀTERNARI ANTIC
- 6- SISTEMA HIDROLÒGIC
- 7- FORMACIÓ D'ESTANYS
- 8- QUÀTERNARI MITJÀ I SUPERIOR
- 9- L'ESTANY DE BANYOLEC
- 10- ALSIUS I LA MANDIBULA
- 11- DISTRIBUIDOR
- 12- MASATXEM DE PLANTA
- 13- PATI GÒTIC
- 14- ADJUVISUALS

NOU EDIFICI DE SERVEIS

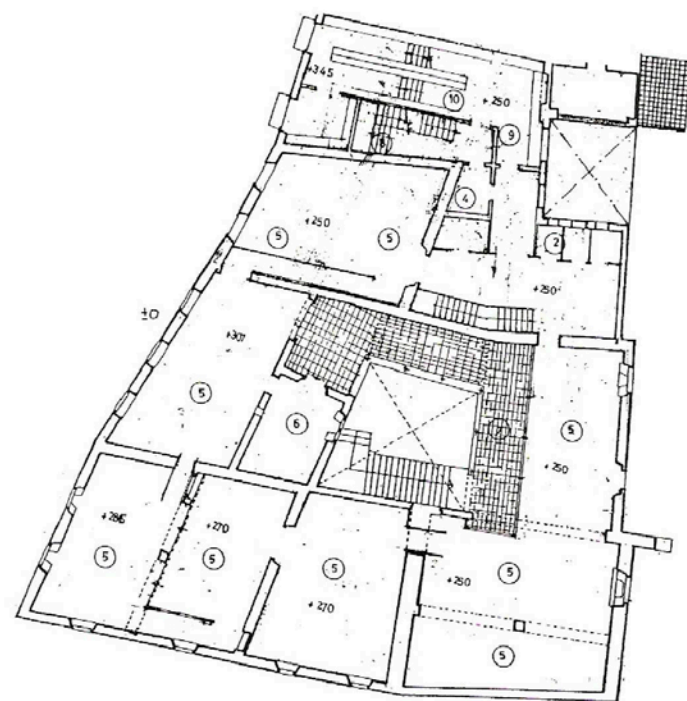
- 15- ACCÉS A L'EXPOSICIÓ PERMANENT
- 16- BAIXADA A LA COLECCIÓ D'ART
- 17- PATI D'ENTRADA
- 18- VESTÍBUL GENERAL
- 19- ACCÉS ALS SERVEIS DEL MUSEU
- 20- SERVEIS
- 21- SALA D'ACTES
- 22- VESTÍBUL DELS SERVEIS
- 23- ARXIUS
- 24- ADMINISTRACIÓ
- 25- DESPATX DIRECTOR
- 26- RESTAURACIÓ
- 27- INVESTIGACIÓ
- 28- SALA REUNIONS
- 29- CONSERVADORS

BANYOLES
 AVANTPROJECTE PER AL MUSEU ARQUEOLÒGIC COMARCAL
 Arquitectes : Jeroni Moner i Josep Riera
 1990

En conseqüència l'avantprojecte de 1993 no es diferencia molt del que es va realitzar el 2009, que ara aquest document actualitza amb l'estat actual de l'edifici del museu i allò que falta per a completar-lo. És per aquesta raó que s'ha exposat en aquesta memòria i que s'ha utilitzat per tenir-lo en compte dins el procés que ha conduït en aquesta actualització de l'avantprojecte que teniu a les mans.

PLANTA PIS

ÀREA D'EXPOSICIÓ MUSEU

- 1- DISTRIBUCIÓ
- 2- SERVEIS WC
- 3- PAS A MAGATZEMS
- 4- ASCENSOR
- 5- SALES D'EXPOSICIÓ
- 6- AUDIOVISUALS
- 7- GALERIA GÒTICA

ÀREA DE SERVEIS DEL MUSEU

- 8- ACCÉS ADMINISTRACIÓ MUSEU, INVESTIGADORS I CEC
- 9- DIRECCIÓ
- 10- MAGATZEMS

PLANTA SEGONA

ÀREES COMUNS

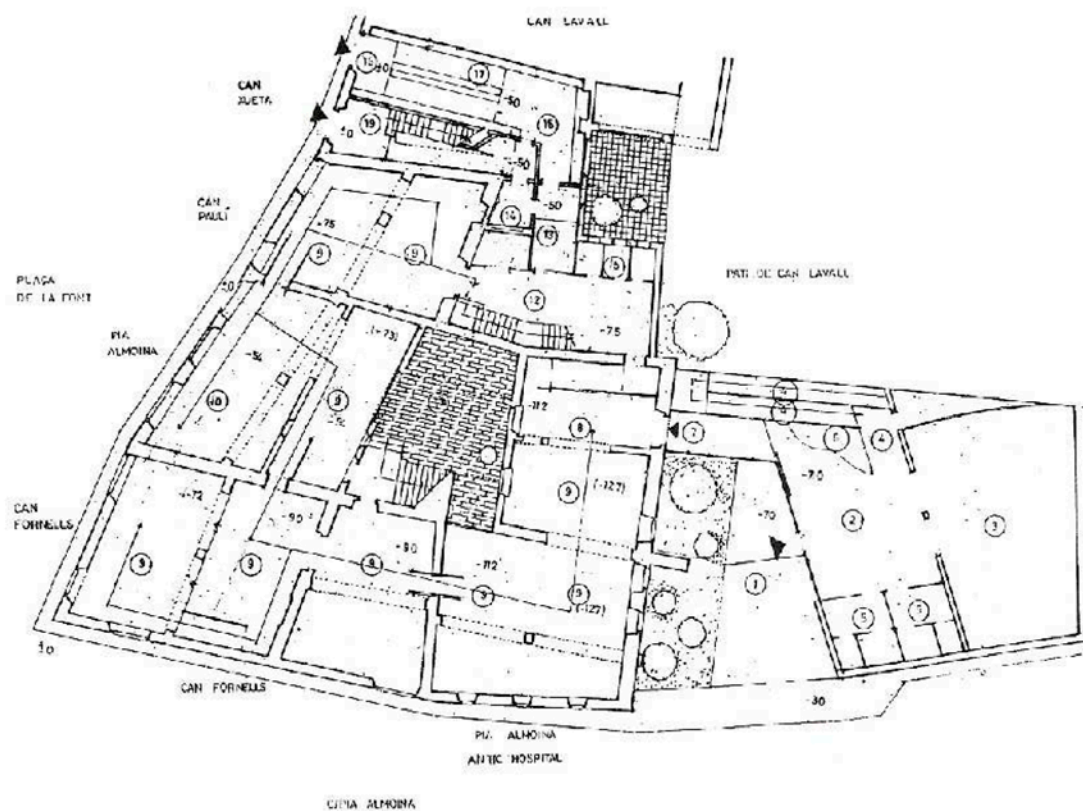
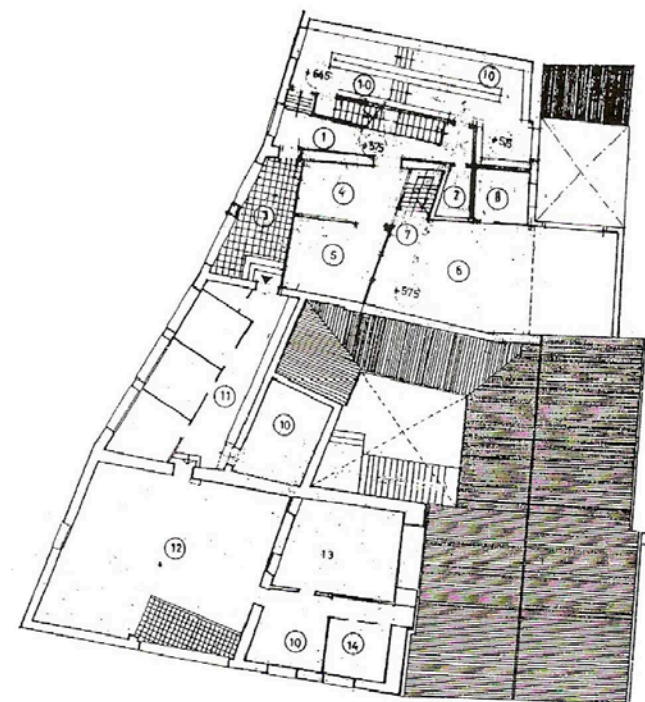
- 1- ESCALA DONA
- 2- ASCENSOR
- 3- PORNO D'ACCÉS

ÀREA DEL CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS

- 4- SECRETARIA
- 5- REUNIONS
- 6- BIBLIOTECA
- 7- ACCÉS A L'ALTELL
- 8- SERVEIS WC
- 9- ARXIU I MAGATZEM

ÀREA DEL MUSEU

- 10- MAGATZEMS
- 11- INVESTIGADORS I ADMINISTRACIÓ
- 12- LABORATORI
- 13- RESTAURACIÓ
- 14- SERVEIS WC

ÀREES COMUNS

- 1- PATI D'ACCÉS
- 2- VESTIBUL GENERAL
- 3- SALA D'ACTES I AUDIOVISUALS
- 4- ACCÉS A LA SALA D'EXPOSICIONS TEMPORALS
- 5- SERVEIS WC MUNICIPALS

ÀREA D'EXPOSICIÓ MUSEU

- 6- CONSERGERIA
- 7- ENTRADA AL MUSEU
- 8- INICI DEL RECORREGUT
- 9- SALES D'EXPOSICIÓ
- 10- AUDIOVISUALS
- 11- PATI GÒTIC
- 12- DISTRIBUCIÓ
- 13- PAS A MAGATZEMS
- 14- ASCENSOR COMÚ
- 15- SERVEIS WC I NEULA

ÀREA DE SERVEIS MUSEU

- 16- ENTRADA MAGATZEMS
- 17- MAGATZEM MATERIAL PESAT I D'EXCAVACIÓ
- 18- MAGATZEM / RESTAURACIÓ MATERIAL PÉ
- 19- ENTRADA ADMINISTRACIÓ MUSEU, INVESTIGADORS I CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS

MUSEU ARQUEOLÒGIC COMARCAL DE BANYOLES
PLANTA BAIXA

5. EL PROJECTE MUSEOLÒGIC DEL 2006

Després d'aquests anys de propostes no executades amb els corresponents avantprojectes arquitectònics, de la variació i actualització dels conceptes museístics es va tornar a despertar les necessitats de l'equipament. Amb una àmplia comissió d'experts i personatges del món de la cultura de la ciutat es van definir els conceptes generals a assolir i amb l'anàlisi i diagnòsi dels espais es van poder replantejar des del principi els requeriments que havia de tenir l'oferta cultural i museològica a partir de les col·leccions existents i del reconeixement del patrimoni de la ciutat.

El projecte museològic va ser redactat per un ampli equip pluridisciplinari encapçalat i coordinat per l'arqueòleg Pere Castanyer Masoliver que encara és vigent. Defineix una proposta d'equipament museístic de desenvolupament sostenible al mateix temps que reconeix els valors del contingut i les possibilitats que té l'actual Museu Arqueològic així com l'establiment d'una relació del museu amb la ciutat amb les "antenes" que el poden complementar, és a dir els elements visitables d'interès històric, arquitectònic o arqueològic que es troben fora de l'edifici del museu.

També intenta optimitzar els espais disponibles i ampliar la superfície útil de l'equipament per tal de poder desenvolupar dignament les activitats de recerca, conservació i difusió cultural.

Cal fer notar que un dels objectius que es planteja el projecte museològic és el d'aconseguir que el museu es converteixi no només en un centre atractiu amb un nou discurs museològic diferenciat d'altres ofertes museístiques, sinó també d'actualitzar-lo amb les novetats científiques més recents referides al patrimoni, superant la seva concepció purament "arqueològica" actual.

Així mateix cal dir que el projecte museològic volia donar major rellevància a les èpoques medieval i moderna com una manera d'entendre el per què de la ciutat i de relacionar-lo amb els recorreguts urbans i altres equipaments que l'han de complementar. Aquest punt, després d'actualitzar les necessitats i objectius expositius amb l'Avantprojecte Museogràfic del Museu Arqueològic de Banyoles redactat per Varis Arquitectes encapçalat per en Dani Freixes de l'any 2017, s'han eliminat del museu l'exposició de les peces de l'època medieval i moderna ubicant-se en un futur al Monestir de Sant Esteve.

Però on el projecte museològic incideix més clarament sobre l'edifici o conjunt d'edificis que han de contenir l'equipament és en la definició clara i objectiva dels espais necessaris per al bon funcionament del museu a partir de l'experiència dels redactors en el coneixement d'altres realitats museístiques.

En aquest sentit, l'avantprojecte arquitectònic del 2009 donava resposta directa tant a les necessitats especials requerides com als recorreguts i a l'organització interna, sempre entenent que hi ha unes limitacions no només de superfície necessària sinó del fet de trobar-se amb unes edificacions històrica i arquitectònicament molt valuoses sobre les quals s'hi pot intervenir però no destruir.

A continuació es resumeixen els trets principals d'aquest projecte museològic per tal que es puguin relacionar amb l'avantprojecte arquitectònic actual del qual després en detallarem les seves característiques principals:

1.- Objectius del Museu Arqueològic Comarcal.

. Garantir la conservació, la protecció i la salvaguarda de les col·leccions que integren el fons del museu.

. Plantejar un discurs expositiu que a través d'aquest patrimoni històric i arqueològic contribueixi a la sensibilització de la societat i explicar-ho mitjançant una nova fórmula expositiva actualitzant i millorant el seu discurs amb les novetats científiques més recents referides al patrimoni arqueològic i històric així com renovant els criteris de presentació i comunicació per tal de poder transmetre millor al públic els diversos conceptes subjacents, contribuint d'aquesta manera a una major sensibilització envers aquest patrimoni.

. Impulsar la recerca del patrimoni històric convertint el museu en denominador comú a tots els projectes científics vinculats a aquest patrimoni i òrgan de suport d'aquelles actuacions que afectin al nucli urbà de Banyoles.

. Facilitar la consulta i convertir-lo en un lloc de diàleg entre els qui gestionen aquest patrimoni i la resta de la societat.

. Ser, en definitiva, un referent en la posada en valor del patrimoni arqueològic i històric de Banyoles i de la comarca del Pla de l'Estany.

2.- Proposta museològica

. El museu ha de superar la concepció purament arqueològica donant també major rellevància a altres períodes que actualment no s'aborden, com el medieval i el modern. (Actualment aquest punt, com hem explicat, està desestimat al propi museu per manca d'espai i s'exposaran aquests períodes en un altre equipament, al Monestir de Sant Esteve).

. El discurs ha de seguir un fil històric, si bé es destacaran aquells períodes o aspectes més específics i notoris.

. L'abast geogràfic serà comarcal, especialment pel que fa a les etapes més tardanes (de la prehistòria fins a l'antiguitat tardana) i més local i monogràfic a partir de la fundació del monestir de St. Esteve l'any 812 i el posterior desenvolupament del nucli urbà de Banyoles en un percentatge, pel que fa a la superfície de l'exposició permanent, entre un 70 i un 30% respectivament. (La part de la fundació es presentarà al final de l'exposició convidant al visitant a la visita de Monestir de Sant Esteve on continuarà el fil històric expositiu.

. Aquests blocs han de servir per enllaçar el museu amb el ric patrimoni arqueològic de la comarca, pel que fa al primer, i per explicar els fenòmens socials passats i presents que s'han succeït a la ciutat, el segon bloc i el mateix conjunt edificat de la Pia Almoïna.

3.-L'exposició permanent. El nou programa expositiu

. L'exposició permanent s'estructura a partir d'una selecció d'etapes que marquen un recorregut argumental el qual, a partir d'un primer àmbit introductor i es desenvolupa en 4 blocs temàtics.

. L'espai introductor situa el visitant dins el marc natural i geogràfic abans de l'ocupació humana.

. Els dos primers blocs centren el discurs en l'etapa prehistòrica, que té una especial significació a la comarca amb els jaciments de les coves de Serinyà i del poblat neolític de la Draga a Banyoles.

. El tercer àmbit expositiu està dedicat a les etapes ibèrica, romana i tardo antiga, articulant-se a través del museu la visita als conjunts arqueològics del Mas Castell de Porqueres, la vil·la romana de Vilauba a Camós i la terrisseria d'Ermedàs a Cornellà de Terri jaciments dels quals procedeixen les col·leccions.

. El quart i darrer bloc expositiu tracta de la formació del nucli de Banyoles centrant l'eix del discurs en l'etapa medieval, el que permetrà tenir coneixement de la ciutat i els seus monuments més significatius i de la seva relació entre ells i amb les especials circumstàncies que ofereix el territori, que actualment s'ha decidit traslladar-lo al Monestir de Sant Esteve.

. L'opció de presentar només els períodes més representatius obliga a comptar amb un important espai destinat a les exposicions temporals on, a més a més de muntatges de temàtica diversa es puguin tractar, també, aquelles qüestions o períodes que no s'hagin inclòs en el discurs permanent.

4.-Pautes del discurs museogràfic

-Presentació d'una selecció dels materials més representatius de l'actual fons del museu, tot tenint com a criteris de selecció aquells objectes de major rellevància i significació dins cadascun dels àmbits cronològic i temàtic que conformen l'exposició permanent.

. El caràcter històric de l'edifici que contindrà l'exposició permanent ha de condicionar les possibilitats de presentació dels objectes en el transcurs del recorregut i caldrà tenir en compte i no desvirtuar els elements que conformen l'estructura arquitectònica o les zones de pas. En aquest sentit, en la descripció particularitzada de la proposta arquitectònica que seguirà, més endavant, en aquesta memòria s'indicaran les sales en les quals hi ha més necessitat de no desvirtuar l'espai arquitectònic.

. Amortització del rendiment de la inversió econòmica donant primacia a la durabilitat de la instal·lació.

. Vitriues fàcilment accessibles i integrades dins el propi discurs museogràfic, amb espai interior modulable.

. Afavoriment de la contextualització dels objectes mitjançant recreacions d'espais concrets siguin funcionals o ambientals per tal de transmetre conceptes de forma directa i senzilla. En els plànols de l'avantprojecte on s'indica la distribució de les sales i més concretament en la descripció de l'exposició permanent es suggereixen alguns espais que permetrien aquestes recreacions.

5.-Optimització i ampliació dels espais del museu

. Per tal de definir els futurs programes d'actuació i plantejar les noves instal·lacions que requereix un equipament cultural de la importància d'aquest museu, el projecte museològic reclama que la proposta arquitectònica optimitzi els espais disponibles reordenant els dedicats a la reserva dels fons del museu i els corresponents a l'exposició permanent a més de corregir les deficiències i mancances que afecten al seu funcionament diari.

. Així mateix, segons el projecte museològic, es fa necessària l'ampliació de la superfície per poder donar resposta als objectius del museu i, alhora, garantir el seu desenvolupament futur dins un marc

racional i sostenible per a la pròpia ciutat, el que vol dir, en definitiva la necessitat de la incorporació dels edificis de Can Paulí i de Can Xueta a l'equipament museístic així com l'ús del pati posterior per tal de poder obtenir, a part de la necessària àrea de recepció de l'exposició permanent, una sala d'actes de dimensions superiors a les que permeten els espais dels edificis històrics o les aules didàctiques, entre altres.

. Redefinició dels espais per ordenar d'una manera funcional i orgànica totes les àrees que desenvolupen les activitats de gestió, administració, recerca, conservació documentació i difusió com són el d'oficines i despatxos de treball de direcció, tècnics conservadors i de difusió, els de consulta i treball per a investigadors externs, els arxius documentals, els magatzems de fons mobles o el de tractament preliminar de materials arqueològics que s'haurà d'utilitzar com a taller de restauració. És necessària, també, la Sala d'Aules Didàctiques que també servirà com a sala per a reunions científiques, cursos, conferències o actes públics que es pot compartir amb la funció de sala multimèdia i oberta a la utilització externa amb independència de la resta del museu.

6.-Estimació de superfícies útils necessàries dels espais del museu.

Espais d'ús intern

1.- Oficines i despatxos de treball.	
Àrea Direcció.....	20 m2
Àrea per al personal tècnic.....	40 m2
Àrea administració i secretaria.....	15 m2
Sala de reunions/biblioteca.....	50 m2
	TOTAL.....125 m2
2.- Arxius administratiu i documental..... 50 m2	
3.- Sala de consulta..... 25 m2	
4.- Magatzems arqueològics	
Fons i reserves.....	300 m2
Àrea polivalent de tractament de materials.....	50 m2
Àmbits climatitzats metalls/fusta.....	30 m ²
	TOTAL.....380 m2
5.- Magatzem botiga, publicacions, etc..... 30 m2	
6.- Sala pel material i personal de neteja..... 10 m2	
7.- Lavabos interns, distribuïts per àrees de treball..... 20 m2	
	TOTAL.....640 m2

Espais de serveis públics

2.- Vestíbul recepció (accés i sortida).....	100 m2
2.- Taquilles i control d'entrades al museu.....	20 m2
5.- Botiga.....	20 m2
6.- Lavabos públics.....	35 m2
	TOTAL.....175 m2

Espais d'ús museogràfic

1.- Exposició permanent.....	400 m2
3.- Sala per audiovisual/sala d'actes.....	100 m2
4.- Sala per exposicions temporals.....	130 m2
TOTAL.....	630 m2

Espais vinculats amb la difusió de les escoles

1.- Aules didàctiques.....	70 m2
TOTAL ESPAI GENERAL ESTIMAT.....	1.515 m2

6. LA RESPOSTA ARQUITECTÒNICA DE L'AVANTPROJECTE DEL 2009

La resposta arquitectònica que es va donar l'any 2009 al projecte museològic -comentat en el darrer punt que encara és vigent fins el dia d'avui, - recollia la proposta de la nova ordenació dels espais del museu i es basava no només en la realitat que avui ofereix el conjunt de la Pia Almoina, sinó també en les condicions històriques, les urbanístiques de l'entorn -actuals i futures-, les funcionals dels edificis, les possibilitats d'ampliació i l'organització que s'hi pretén donar cabuda.

Pel que fa a aspectes urbanístics, cal tenir en compte la proposta del futur desenvolupament de l'àrea Muralla-Providència com a punt d'entrada al Barri Vell des de l'exterior, amb una gran bossa d'aparcament, una zona verda, espai per a actuacions a l'aire lliure i altres equipaments, tot complementat amb la previsió d'ampliació del C/ dels Ameller que connectarà la Ronda Monestir amb aquesta àrea. L'obtenció de la zona verda assenyalada en el Pla d'Ordenació Urbana de l'any 1983 ja ha estat un primer en aquesta direcció i cal preveure que el desenvolupament del sector ocupat per l'antic convent de la Providència tal com s'estableix el recentment aprovat Pla Especial del Nucli Antic de Banyoles porti a convertir aquesta zona en un espai clau en la seva relació amb el centre de la ciutat. En aquest sentit el conjunt de la Pia Almoina, és a dir, el futur museu arqueològic, ha de constituir la xarnera entre aquest nova àrea de la ciutat ben connectada amb l'exterior i el nucli històric.

En relació a les condicions funcionals històriques dels edificis que formen el conjunt, té en compte que és necessària la seva utilització entera i indiscriminada, prescindint de les seves antigues individualitats amb l'únic objectiu d'optimitzar l'organització del museu.

I pel que fa a aquesta organització, el concepte general que es desprèn del projecte museològic i que contemplava l'avantprojecte en el conjunt de la Pia Almoina, és el de la distribució del conjunt en les tres següents àrees i subàrees:

1. Museu / Exposició Permanent
  - 1.1. Sala d'Actes i Audiovisuals. Tallers
  - 1.2. Sala d'Exposicions Temporals
2. Magatzems/Recepció i restauració de material arqueològic.
3. Àrea de gestió i investigació

Amb aquestes premisses i les necessitats del museu exposades en el projecte museològic, els trets fonamentals de la proposta arquitectònica eren els següents:

. **Doble accés al museu** cap a un gran vestíbul / botiga / àrea de descans: l'un a través del pati gòtic i de l'entrada tradicional de la placeta de la Font que recull els vianants procedents del nucli antic – des de la plaça Major fins al monestir-, i un altre a través del pati de migdia que ha d'acollir el públic provinent del nou aparcament i espais verds de la Muralla-Providència i del barri de St. Pere.

. **Creació d'un gran espai de recepció**, entès com una zona pública, prèvia a la visita de la col·lecció permanent. En aquest espai que ha de ser clarament visualitzat des de l'exterior –tant pel que fa al pati gòtic com al de migdia–, amb la instal·lació estratègica d'un important mostrador de tal manera que no només constitueixi el control de l'accés a les dependències del museu destinades al públic, sinó també la seva botiga.

Es tracta, doncs, d'una zona on hi convergien tant el punt d'accés a la col·lecció permanent, com els que es comuniquen amb la Sala d'Actes i/o Audiovisuals, les aules didàctiques o les exposicions temporals, a part de zones de descans, aparadors de la botiga, guarda-roba o els serveis de W.C.

. **Divisió horitzontal dels edificis** amb independència de la seva condició i funcionament històrics, amb la qual cosa antics habitatges com Can Fornells o Can Paulí incorporen les seves diferents plantes a les de la Pia Almoina però amb usos diferents per a cada planta.

Aquest sacrifici de la unitat dels edificis (que ja existia en bona part en aquell moment), era necessari del tot per a l'optimització dels espais, si bé es vol mantenir la individualització dels espais de cada planta amb connexions que no els desvirtuïn.

. **Exposició permanent en una sola planta**, ocupant tota la del primer pis de la Pia Almoina, Can Fornells i Can Paulí, donant la volta al pati gòtic com a referent.

. **Edificació en el pati de migdia** del conjunt amb la Sala d'Actes i/o Audiovisuals i un accés a una planta soterrani amb serveis generals, aules didàctiques i magatzems, en base a que alguns d'aquests espais requerien unes dimensions que els edificis històrics no poden oferir i que la situació de la Sala i/o Audiovisuals en aquesta zona permetia el seu ús amb independència del museu inclòs el seu vestíbul, de manera que requeria un vestíbul propi.

. **Establiment d'un espai per a exposicions temporals** amb accés des del vestíbul general i des del carrer de tal manera que s'hi podés accedir fora i amb independència dels horaris del museu.

. **Establiment de nous magatzems** amb armaris compactes i espais per a la recepció dels materials d'excavació i la seva catalogació prèvia. Aquests magatzems i laboratori per a neteja, catalogació i, si

s'escau, restauració, requereixen accés independent de la resta, dimensions adequades i connexió només amb l'àrea de gestió i investigació.

. **Àrea de gestió i consultes externes** amb accés independent i directe, sense passos interiors a través del museu o dels magatzems però amb connexió directa amb aquests.

. **Eliminació total de barreres arquitectòniques.**

Amb aquestes premisses i trets fonamentals de la resposta arquitectònica al projecte museològic i als paràmetres de superfícies que assenyala, l'ordenació general dels espais que havia d'oferir el museu reformat ja insinuats més amunt eren:

. **Planta baixa dels edificis de la Pia Almoina i Can Fornells:**

. Entrada 1 per la placeta de la Font, de lliure accés per donat pas a dues àrees: per una banda i des del primer vestíbul a la porta que condueix a l'àrea de gestió, administració i consulta mitjançant escala i ascensor, i per l'altra travessant el pati gòtic a l'entrada principal del museu situada sota un porxo de la galeria.

. Vestíbul general del museu, ocupant part de la zona sud de l'edifici de la Pia Almoina i part dels patis de Can Paulí i de Can Xueta, amb el mostrador de la recepció, botiga, consigna, sala de descans, neteja, servei de lavabo d'urgència i escala i ascensor per accedir a l'exposició permanent situada al primer pis. Des d'aquest vestíbul també s'accedia a la sala d'exposicions temporals i a l'entrada 2 pel pati de migdia i carrer de la Pia Almoina.

. Sala d'exposicions temporals, ocupant l'edifici de Can Fornells i una part del de la Pia Almoina, concretament el situat sota la sala Corominas, amb sortida d'emergència (o d'accés independent del museu) al carrer de la Pia Almoina.

. **Planta baixa amb edificació de nova planta al pati de migdia:**

. Entrada 2, també de lliure accés, pel carrer de la Pia Almoina a través d'un pati obert a aquest carrer per donar pas a un espai de distribució o vestíbul de la sala d'actes des del qual poder accedir a aquesta sala, a un pati que conté les unitats de climatització del museu i a l'escala i ascensor que condueixen a un soterrani.

. Sala d'actes, conferències o audiovisuals relacionats amb l'exposició permanent o altra informació, amb possibilitat d'us extern i independent del museu fóra dels seus horaris, gràcies a un tancament eventual que aïlla el seu vestíbul del museu.

. Soterrani de nova planta al pati de migdia:

. Serveis generals de lavabos, aules didàctiques, magatzem d'exposicions temporals i sortida d'emergència.

. Planta baixa dels edificis de Can Paulí i de Can Xueta:

. Entrada 3 a l'edifici de Can Xueta contenint, en aquesta planta, un magatzem de material pesat, un altra més petit per a material delicat, l'escala i ascensor d'accés als pisos segon i tercer on continuen els magatzems generals del museu i pas a una sala que ocupa tota la planta baixa de Can Paulí, de caràcter polivalent, pel tractament i classificació dels materials i objectes que ingressen al museu amb ús també com a taller de restauració.

. Planta del pis de la Pia Almoina, Can Fornells, Can Paulí i pati de Can Xueta:

. Exposició permanent. L'arribada a la planta es produeix per l'escala principal o per l'ascensor en el cos de nova planta situat en els patis de Can Paulí i de Can Xueta. En aquest espai previ al recorregut expositiu hi ha un servei de lavabos d'emergència i una cambra de neteja i en aquest espai s'inicia un recorregut circular al voltant de la galeria gòtica en el sentit contrari a les agulles del rellotge. L'exposició permanent ocupa tota la planta dels edificis indicats inclosa part de la galeria gòtica llevat només del tram est de la galeria, que és un espai de descans a l'aire lliure, i la cambra tancada del final d'aquesta galeria que conté l'escala de pujada al segon pis però que no té accés des d'aquesta planta.

. Planta del pis de Can Xueta:

. Magatzems comunicats i amb la mateixa distribució que les altres plantes del mateix edifici i sense comunicació amb la resta d'aquesta planta.

. Planta del segon pis de la Pia Almoina i de Can Fornells:

. Àrea de gestió i administració amb vestíbul, tres despatxos, sala de reunions-biblioteca i serveis de lavabos a la part corresponent de Can Fornells i un gran despatx divisible en tres i pas cap a l'àrea de consultes i magatzems a la part corresponent a la Pia Almoina.

. Planta del segon pis de Can Paulí i Can Fornells:

. Àrea de consultes externes amb servei de lavabos i magatzems a la part de Can Paulí i magatzems amb la mateixa distribució que a la resta de les plantes a Can Xueta.

7. LA MODIFICACIÓ DE L'AVANTPROJECTE AL 2012 I ALTRES ACTUALITZACIONS

Després de l'aprovació de l'Avantprojecte del 2009, hi ha hagut alguna modificació substancial tant pel que fa des del punt de vista pressupostari com des del punt de vista de l'organització d'espais de l'equipament.

. Modificació avantprojecte 2012.

Va ser la modificació més substancial de l'Avantprojecte centrat sobretot en la zona del pati de migdia. Al trobar-nos, com a societat, enmig d'una gran crisi econòmica i davant de la necessitat de poder baixar el pressupost general del projecte es va escollir l'eliminació de la major part del soterrani de l'ampliació de l'edifici al pati de migdia. Aquest espai, a l'avantprojecte del 2009 era accessible al públic mitjanant una escala i un ascensor i s'hi ubicaven les aules didàctiques, lavabos i un magatzem de grans peces. En la modificació només es va mantenir el soterrani com a magatzem de grans peces amb un accés de servei amb escala i muntacàrregues des del carrer Pia Almoina just a sota de la Sala d'Actes que va passar a ser una Sala Polivalent. Pel que fa als lavabos es van col·locar a la banda dreta de l'espai d'entrada de la planta baixa. Les aules didàctiques, es van ubicar a l'antiga Sala Medieval de la Pia Almoina on a l'avantprojecte anterior formava part de les exposicions temporals. Actualment les aules didàctiques s'ubicaran a la Sala de nova execució al pati de migdia.

. Fase IIA - Ampliació de Can Paulí – estructura i tancaments – anys 2011-12

Durant la realització i construcció d'aquesta fase del projecte es va modificar l'organització de l'estructura de la planta segona de Can Paulí que va possibilitar la unió de les sales dels magatzems IV i V en una única sala. També es va modificar la cota del terra d'aquesta anivellant-lo amb la planta segona de Can Xueta. Amb aquesta operació, es va guanyar espai d'emmagatzematge i una sala d'arxiu al fer més petit el vestíbul d'accés ja que no era necessari la construcció de la rampa.

També es va modificar la geometria de l'escala principal d'accés a la planta de l'exposició permanent.

. Fase IIB - Ampliació de Can Paulí – acabats – anys 2013-18

En aquesta fase que va ser llarga en la seva tramitació, es van fer una sèrie de modificacions en fase de projecte i en fase d'obra. En fase de projecte es va eliminar la sala de descans de la planta baixa (que estava al costat de la zona d'accés) i la sala de classificació (que mitjançant un conveni signat entre l'Ajuntament de Banyoles i el Centre d'Estudis Comarcals, l'Ajuntament li cedia aquesta sala durant 50 anys) ja que actualment la seva seu es troba a la sala Corominas del museu i és necessari ubicar-los a un altre lloc per a poder continuar les obres del museu. Pel que fa a la sala de classificació

es desplaçava a la planta baixa de Can Paulí, utilitzant una de les sales dels Magatzems que encara a dia d'avui no hi ha els compactes posats.

Durant el procés de construcció, els anys 2017-18, es va modificar aquest conveni entre les dues institucions quedant lliure altra vegada aquest espai per a col·locar-hi a sala de classificació. Pel que fa a l'espai que ocupava la sala de descans a l'avantprojecte del 2009 actualment hi ha un bany adaptat per a la sala de classificació per una banda i una sala de neteja per l'altra banda, la de l'entrada del museu.

La zona del costat esquerra de l'ascensor que hi havia un bany adaptat i una sala de neteja s'ha modificat com a sala pel rac de l'edifici, amb accés des del vestíbul del museu.

Pel que fa a la planta segona, en el mateix edifici, hi ha l'aparició d'una habitació de neteja ubicada a la sala de consultes, al costat del lavabo.

. Projecte museogràfic 2017-19.

Actualment, pel que fa a les zones expositives de la planta primera i de la planta baixa, pel que fa a les necessitats de projecte museogràfic s'estan realitzant algunes modificacions. Uns dels canvis substancials de la planta baixa és el canvi d'ús d'una part del vestíbul general i l'accés a les sales d'exposicions temporals a través del pati de la Pia Almoina, per sota l'escala. Pel que fa a la planta primera es modifiquen els nivells de cotes concentrant les rampes de pujada i baixada en dos punts.

D'acord amb aquestes modificacions és quan es planteja la redacció d'un document refós i una actualització de l'Avantprojecte recollint les noves necessitats museogràfiques.

8. JUSTIFICACIÓ DE LA PROPOSTA ARQUITECTÒNICA DE L'AVANTPROJECTE DEL 2019

En aquest apartat es justifiquen algunes de les solucions més compromeses que a partir de l'avantprojecte del 2009 es dona com a resposta arquitectònica al projecte museològic en especial les relacionades amb el caràcter històric dels edificis i de l'entorn i les que tenen a veure amb qüestions de tipus funcional atès que les relacionades amb els aspectes urbanístics ja s'han comentat anteriorment.

. Ocupació parcial de la galeria gòtica del pati de la Pia Almoina

En el punt 1 de la present memòria ja s'ha explicat el sentit que va tenir al segle XIV la gran reforma que va donar lloc al pati i galeria gòtics i molt especialment la substitució de la paret d'una de les cases de la banda de sud-oest per un gran arc de mig punt ja que va crear un espai públic de dimensions relativament grans entre els antics arcs diafragma de la casa i la galeria del pati. Aquest arc, com a mínim des de principis del segle XX s'ha vist sempre aparellat donant lloc a una separació artificial, diguem-ne anti-històrica fins que en una restauració dels anys vuitanta es va renovar i obrir tot i que més tard s'hi va situar una vidriera.

En projectes anteriors al present, per aconseguir la incorporació d'aquest espai públic que requereix alliberar l'arc sempre s'havia plantejat una solució intermèdia per tal de donar més valor a la galeria però no deixava de ser una fórmula incorrecta des del punt de vista històric. La solució d'incorporar part de la galeria a l'espai interior adoptada en el avantprojecte no és una novetat en el sentit que s'ha utilitzat en la rehabilitació de molts palaus gòtics però creiem que no només és la més correcta des del punt de vista espacial indicat sinó que és la millor des del punt de vista constructiu amb la vidriera recolzada en la biga paredera a la part superior de les arcuacions de la galeria en comptes de tallar els cairats que en la reforma es situaran en la posició correcta en relació a l'arc i a les arcuacions gòtiques. Per a no fer treballar els pilarets de pedra de la galeria, la carpinteria que tanca la galeria haurà d'incorporar uns "pilars" integrats que no entrin en contradicció amb l'arquitectura històrica i recolzin la nova coberta proposada.

A partir d'aquesta solució i per qüestions de simetria l'avantprojecte també proposa tancar la part oposada de la galeria deixant com a únic espai obert la banda de llevant de la mateixa com a lloc de sortida i descans del recorregut de l'exposició permanent.

. Ocupació de la cambra gòtica del pis

Aquesta cambra amb finestra geminada situada al final de la galeria gòtica del pati, que des de la restauració del pati en els anys cinquanta mai havia tingut més ús que el de magatzem i lloc de pas per accedir al segon pis, en l'avantprojecte del 2009 hi proposava una escala de cargol i un ascensor per a

l'esmentat accés amb el que això significa de pèrdua en la possible recuperació de l'espai original, que en la seva època tenia les parets decorades. Aquesta escala i ascensor ja es va construir l'any 2011 en la Fase IIIA - com a Comunicacions verticals i reforç estructural. Una restauració poc reeixida dels anys setanta ja va substituir, com s'ha dit, una paret de llosa per una amb filades de pedra carejada si bé s'hi van deixar els antics pilars de llosa i també falten la paret de tancament a la galeria i el trespol originals, però en qualsevol cas en aquesta dependència encara hi ha restes de pintura a l'entorn de la finestra sent, doncs, aquesta, el màxim valor de l'estança. Unes pintures que s'han mantingut.

La solució d'incloure l'escala i l'ascensor en aquest espai, solució comú a tots els avantprojectes anteriors, era inevitable per a poder tenir un accés adequat a l'àrea de gestió des d'un punt central del conjunt i no es volen desvirtuar altres espais històrics com els de la planta baixa o els que constitueixen el recorregut de l'exposició permanent a la banda nord. Però per altra part des del punt de vista funcional era la millor situació i una necessitat per a l'evacuació en cas d'incendi ja que aquesta zona es troba fora de distància de les altres sortides d'emergència.

En la solució amb l'escala separada de la finestra permet el seu accés en un dels replans, mentre que el pis d'arribada es situa en el nivell històric amb la qual cosa al menys es recupera alguna de les proporcions que havia tingut. Al pujar el volum construït en aquest punt una mica més del que hi havia, es va optar per a fer una finestra tipus badiu, de nova construcció.

. Edificació en el pati de migdia

L'ocupació del pati de migdia, que com altres solucions d'aquest avantprojecte, s'havia proposat en totes les propostes de reforma del museu des dels anys setanta, té una clara justificació en la necessitat de comptar amb més superfície que la que ens ofereix el conjunt de la Pia Almoina per tal d'assolir els objectius proposats pel projecte museològic.

Aquesta zona ja havia estat edificada en època medieval, com s'ha dit en el punt 1, possiblement fins la mateixa muralla, igual que el que es pretén ara amb l'avantprojecte i el seu enderroc, juntament amb el tram corresponent de la muralla probablement data del setge de 1471.

La solució proposada, a base d'excavar en una planta de soterrani (amb la proposta actual només pel magatzem de grans peces) té precisament l'objecte de no sobresortir del nivell de remat de la muralla amb la sala d'aules didàctiques -que és la peça amb més alçada de tota l'edificació-, i la separació

d'aquest volum respecte a la paret del pati de Can Lavall i de la glorieta de remat del passeig romàntic construït sobre la muralla també té el mateix objectiu.

D'aquesta manera, tot el vestíbul de la sala d'actes es situa al mateix nivell que l'esmentada paret de Can Lavall i al final s'hi obre un pati per tal d'alliberar la glorieta. Pel que fa al material d'acabat de la paret de la sala d'actes que substitueix el tram de muralla enderrocat es proposa l'any 2009 el formigó vist encofrat amb llates de fusta o un revestiment de pedra de tons similars a la resta de la muralla, per bé que això caldrà definir-ho i treballar-ho en el nou projecte executiu.

. L'ampliació de Can Paulí (obra ja executada en les fases IIA i IIB) (2011-12 – 2013-18)

Les necessitats d'ampliació d'aquesta casa eren conseqüència, per una banda del fet d'aconseguir un vestíbul de recepció ampli i ben relacionat amb l'exposició permanent del primer pis i permetre, en aquesta planta, completar el recorregut a l'entorn del pati gòtic. I per l'altra i ja en la segona planta l'obtenció de la màxima superfície per als magatzems.

La solució proposada per tal d'harmonitzar amb els dos edificis en els quals queda encaixat -el de la Pia Almoina i el de Can Lavall-, va ser la d'una construcció escalonada la qual en el seu límit amb el pati de Can Lavall no sobresurt de la seva galeria ni amb profunditat edificada ni en alçada, mentre el pis superior es situa notablement reulat respecte a les dues construccions veïnes. El remat superior d'aquest edifici es formalitza amb una teulada similar a les dels edificis veïns, a base de perllongar l'actual i desplaçar el seu carener. Una gran claraboia que dona llum al vestíbul i a l'escala de pujada a l'àmbit previ de l'exposició permanent es conforma com l'element arquitectònic lleuger que lliga el volum baix i el del segon pis i pretén destacar entre les velles construccions com un punt de referència del museu des del carrer i jardins de la Muralla.

. Obertures en parets antigues

Per tal de connectar alguna de les sales entre edificis històrics, a part de les obertures que ja s'hi han practicat, l'avantprojecte en proposa algunes de noves o la reforma d'algunes de les que s'hi han obert al llarg dels darrers quaranta anys.

A la planta del pis només hi ha dues noves obertures entre edificis, és a dir les que connecten l'edifici de la Pia Almoina amb el de Can Paulí i, en canvi, es proposa ampliar-ne una d'existent entre Can Fornells i la sala nord de la Pia Almoina per tal de passar-la més a prop de la façana i salvar els graffittis que resten en aquesta paret i que situant-se prop de les obertures de la façana faciliten la

museografia. En qualsevol cas en els projectes executius que es realitzin s'unificaran aquestes obertures de manera que quedi clara la seva artificialitat, sense figurar obertures antigues.

. Modificació dels nivells històrics i accessibilitat

A la planta baixa s'han modificat els nivells que es suposen històrics per tal d'aconseguir un recorregut lliure de barreres arquitectòniques, el que, en algun punt representa un nivell molt diferent. Aquesta qüestió caldrà resoldre-la deixant clar el nivell original i l'artifici per a aconseguir-ne un altra adequat a la nova situació. Aquestes modificacions dels nivells es justifiquen bàsicament per tal d'assolir que en tot el conjunt no hi hagi ni un racó sense accés a persones amb dificultats motrius.

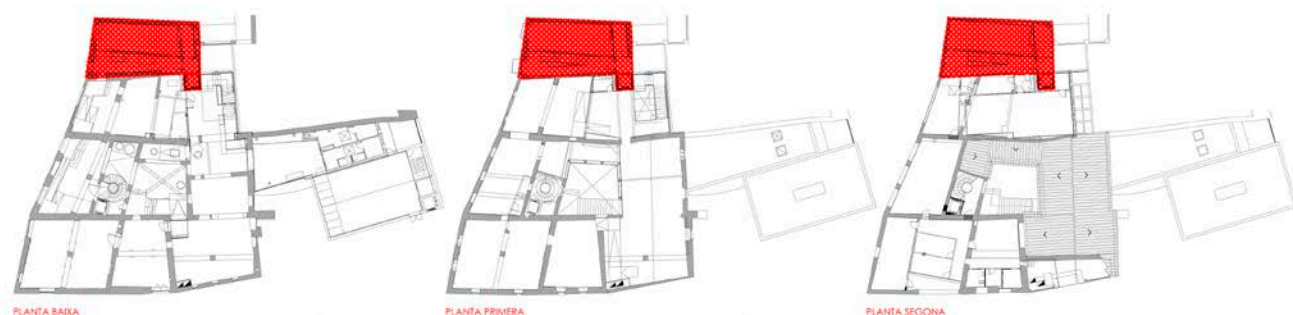

9. FASES JA EXECUTADES (2009-2019)

Des de la redacció i aprovació de l'Avantprojecte del 2009 fins al dia d'avui s'han realitzat 7 actuacions al museu seguint algunes de les fases plantejades el 2009 en la seva totalitat o dividides en diverses subfases per tal de poder aprofitar la diversitat de finançaments d'aquests projectes. Us resumim cronològicament les diverses actuacions que s'han anat fent per a poder explicar l'estat actual del projecte. L'enumeració d'aquestes corresponen a la proposta d'execució plantejada al seu dia a l'avantprojecte del 2009, una nomenclatura que per motius pressupostaris i administratius no han seguit un ordre numèric d'execució.

1. Fase 1- Ampliació de Can Xueta per a magatzems del museu, anys 2009-10

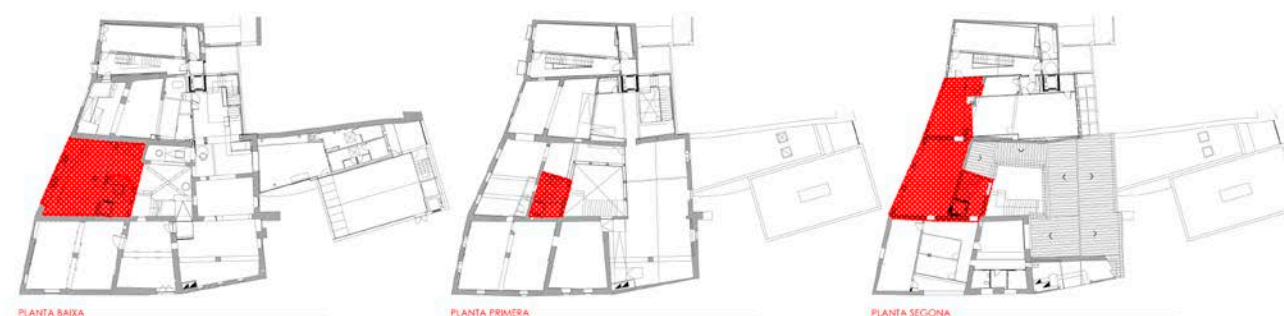
En aquesta fase es van realitzar les obres a l'edifici de "Can Xueta" per tal d'adaptar-lo a magatzems. Es va reforçar l'estructura existent, es va construir un altell aprofitant l'espai sota la coberta i es va adaptar l'escala a la normativa vigent. L'objectiu era la transformació de tres sales grans com a magatzems de compactes i tres saletes climatitzades com a magatzems d'elements delicats de fusta i ferro. També es va realitzar la construcció de l'ascensor que per una banda dóna servei als magatzems i per l'altra comunica el vestíbul del museu amb la planta d'exposició permanent. Aquest fase està totalment acabada.

2. Fase 3A – Comunicacions verticals i reforç estructural – anys 2010-11

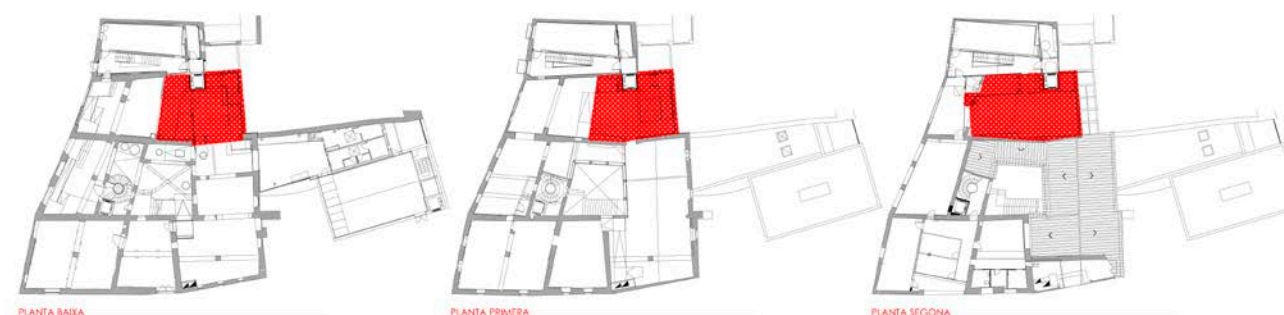
En aquesta subfase es va realitzar la rehabilitació del vestíbul d'entrada del museu des de la Placeta de la Font amb la creació de la rampa i l'escala d'accés, la construcció de l'escala de cargol i ascensor que comunica la planta baixa amb la planta segona d'ús administratiu, i diverses actuacions a la planta segona. Les actuacions a la planta segona van ser: la construcció del nou forjat de la sala dels investigadors, la col·locació d'un tirant metàl·lic embegut al forat a tocar de la mitgera que toca a Can Fornells, el bany de la sala de consultes i els acabats de parets i terres i il·luminació de la sala de consultes i la dels investigadors. Pel que fa a la sala de la zona de despatxos, es va realitzar el reforç del forjat amb un entramat de fibres de carboni com a capa de compressió i es va col·locar el

paviment. En aquesta subfase falten les instal·lacions de clima, i l'aïllament de la coberta de la biblioteca i de la sala dels investigadors.

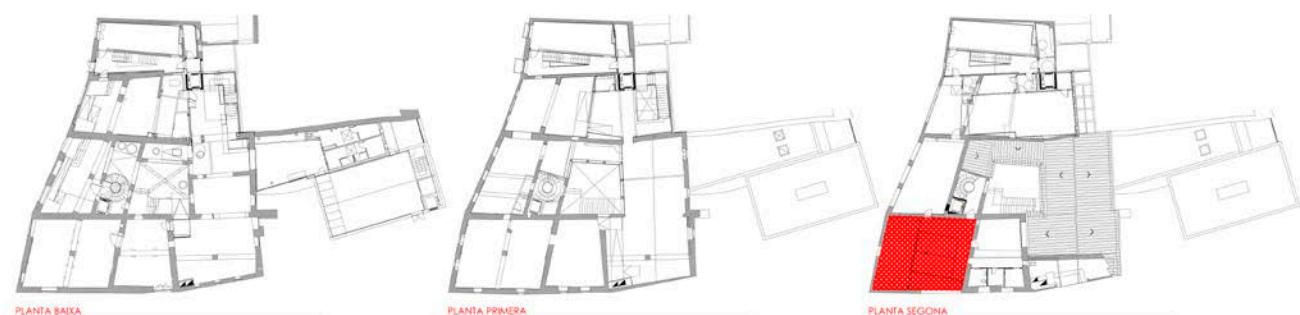
3. Fase 2A – Ampliació de Can Paulí – estructura i tancaments – anys 2011-13

Aquesta primera subfase amb les qual es va dividir la segona fase correspon a la preparació de l'obra, enderroc, moviment de terres, fonamentació, estructura, reforç estructural, coberta i tancaments exteriors de l'edifici de Can Paulí deixant els acabats per la següent subfase. Bàsicament va ser un projecte estructural d'ampliació de les plantes baixa i primera i substitució pel que fa a la planta segona i coberta que per tal d'aprofitar el màxim l'espai del magatzem, que va requerir ser enderrocats i construïts de nou els antics forjats mentre, en canvi, es van mantenir intactes les crugies corresponents a la façana de la placeta de la Font. També es va construir un altell per a instal·lacions amb una obertura de ventilació que es pot veure a la façana nord del pati gòtic. Cal destacar l'estintolament de l'antiga mitgera que actualment cau al mig del vestíbul d'entrada que possibilita la connexió dels dos espais i la finalització amb acabats inclosos del magatzem de la planta segona que s'accedeix des de Can Xueta a través d'un vestíbul independent. Aquesta subfase està acabada.

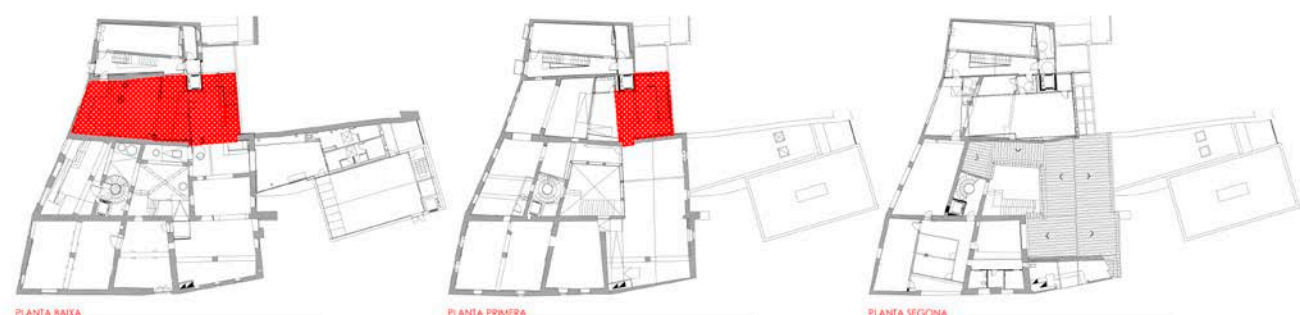
4. Fase 3B – Adequació sala despatxos museu any 2012

Aquesta subfase va consistir en l'adequació de la sala dels despatxos i biblioteca de la segona planta., el canvi de carpinteries, aïllaments i acabats de parets i sostres així com la creació d'un petit altell de relliga per a posar-hi en un futur les màquines de clima. En aquesta subfase falten les instal·lacions de clima i la distribució dels despatxos.

5. Fase 2B - Ampliació de Can Paulí – acabats – anys 2013-18

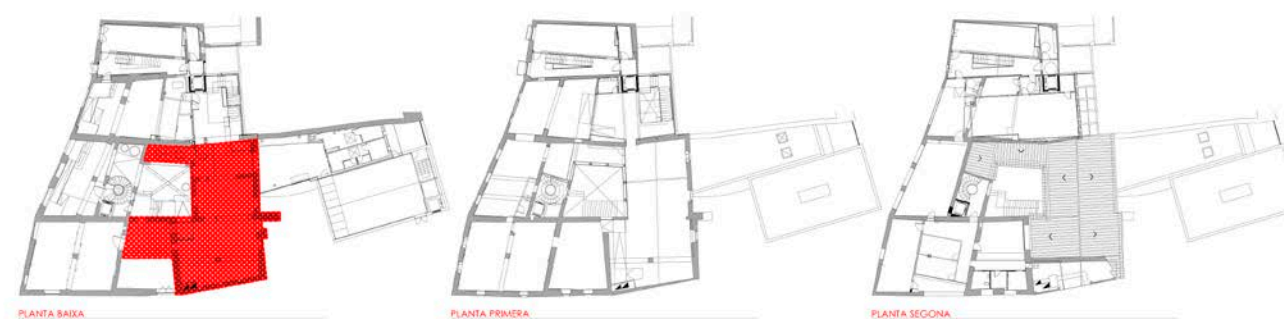
En aquesta subfase que complementa a la fase 2A es va actuar a la zona del vestíbul d'entrada i a la planta baixa de Can Paulí. Pel que fa a la part del vestíbul, es van realitzar els acabats de terres i parets, i la construcció del taulell, barana i escala d'accés a la planta primera. Pel que fa a la sala de recepció de material, es va actuar en la reparació de l'arc, la construcció d'una rampa que connecta amb els magatzems de Can Xueta, un lavabo adaptat i l'adequació de la sala des del punt de vista d'acabats i d'instal·lacions. És la única sala del museu que actualment es troba climatitzada. En aquesta subfase falten les instal·lacions de clima, màquines de ventilació, lluminàries i falsos-sostres.

6. Fase 3D – Accessibilitat de l'accés públic i rehabilitació estructural – anys 2014-15

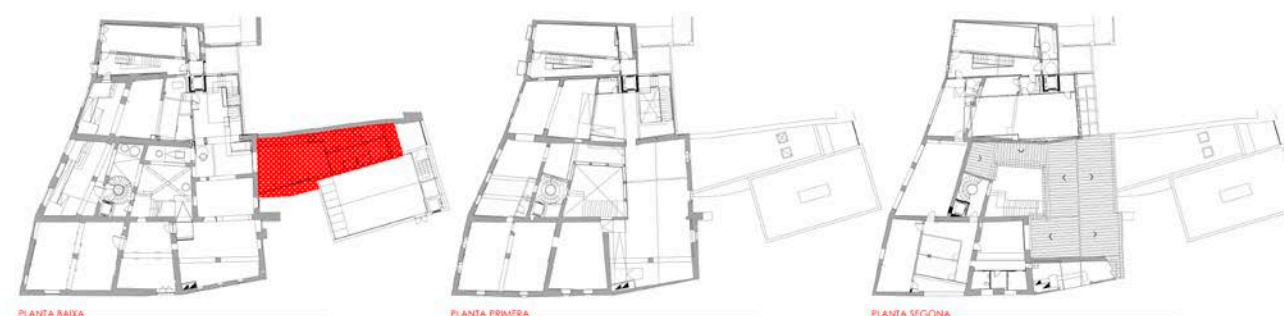
En aquesta subfase es va actuar al vestíbul del museu, a la sala de paleontologia i a la primera sala d'exposicions temporals. L'actuació va consistir en la connexió accessible del vestíbul amb el pati gòtic

creant ja l'entrada del museu segons l'avantprojecte, el seu anivellament interior amb els acabats de terres, el soterrament de les futures ventilacions, la correcció de l'arc de nova execució amb la recuperació de l'antiga porta, els reforç de l'estructura superior amb el sistema de mecanoviga, la substitució de les carpinteries i l'eliminació de l'antiga porta i escala d'accés. En aquesta subfase falten les instal·lacions de clima, màquines de ventilació, lluminàries i falsos-sostres, col·locació de les vies d'incendis i la seva connexió.

7. Fase 3E: Nou accés i lavabos en planta baixa – anys 2015-16

En aquesta subfase es van construir la part de vestíbul d'accés del pati de migdia amb els lavabos generals del museu. Pel que fa a falsos sostres i instal·lacions de clima no es va fer res. En aquesta subfase falten les instal·lacions de clima, màquines de ventilació, lluminàries i falsos-sostres.

10. DESCRIPCIÓ DE LA PROPOSTA ACTUAL

D'acord amb els trets fonamentals i justificacions indicats en el punt 8, complementats amb els requeriments que planteja l'Avantprojecte Museogràfic redactat per a Varis Arquitectes, com a plantejament general del nou equipament exposem d'una forma directa i detallada la proposta situada en els espais disponibles i les condicions arquitectòniques que es requereixen per a assumir aquests plantejaments..

10.1. L'accés al museu. Una doble entrada, la tradicional (5) per la placeta de la Font a través de l'actual porxo i pati gòtic i una altra des del pati de migdia (25), en el carrer de la Pia Almoina, tot aprofitant les noves condicions urbanístiques de la zona. El primer dels accessos (5) precisarà el tractament i reparació de les motlures de guix de l'entrebicat. El segon (25) compta amb una zona oberta prèvia, a manera de placeta pública que incorpora l'espai definit per les alineacions dels carrers de Sant Pere i Pia Almoina i es tractarà en l'apartat 10.7 dedicat a *l'Ampliació de l'edifici al pati de migdia*.

. Característiques generals:

L'entrada per la zona tradicional de la placeta de la Font (5) no ha implicat cap intervenció important llevat de l'avançament de l'escala immediata a la porta que baixa al nivell del pati i una rampa per a persones amb mobilitat reduïda.

Abans d'entrar al pati gòtic, on hi ha l'entrada principal del museu, es troba el nucli de comunicacions verticals (6) que permet l'accés directe a la segona planta (70) amb la zona de gestió, administració i investigació del museu, amb ascensor (71) i una àmplia escala de cargol. Tota aquesta àrea, igual que l'antesala de l'entrada del pati de migdia, es pot tancar i independitzar pel seu ús exclusiu fora del servei i horari del museu.

Finalment, des del pati gòtic i a través del porxo situat sota la galeria del pis, s'obre la porta d'accés al vestíbul del museu (11) i a l'entrada (per sota l'escala del pati) a les exposicions temporals (22). Aquesta porta, ja executada, han de permetre la visualització del vestíbul com a espai de pública concurrència amb els aparadors de la botiga del museu.

La nova porta d'entrada al museu des del pati possibilita un accés a nivell, és a dir sense els graons que anteriorment impediaven l'accessibilitat dels minusvàlids i les persones amb problemes de mobilitat.

. Condicionants històrico-arquitectòniques/Acabats:

Es mantindran els paraments dels segles XIII i XIV amb la pedra a la vista així com el trespol del segle XVIII de la tramada immediata a la façana, mentre els altres forjats seran d'acabat lliure amb fals sostre per a passar-hi instal·lacions o bé amb falsos cairats de fusta.

Les noves obertures practicades en parets antigues han d'evidenciar la seva contemporaneïtat i quedar emmarcades amb planxa de ferro o formigó establint una tipologia comú a totes les que es practiquin interiorment a la resta del conjunt. L'avantprojecte del 2009 va proposar, i a hores d'ara ja s'ha executat, tancar l'actual entrada al museu, situada en el replà de l'escala del pati gòtic, porta oberta a principis dels anys vuitanta per tal d'obtenir una entrada única al museu i realitzada com a reproducció de la que havia existit abans de la construcció de l'escala, les restes de la qual encara són presents. Per altra part, el tancament de la petita dependència que s'ha modificat per tal de situar-hi l'escala d'accés a l'àrea de gestió, era de factura moderna feta amb lloses de canto.

Pel que fa als acabats, en paviments es mantenen el tipus de pedra de Banyoles a tall de serra.

. Estructura:

El trespol de l'entrada amb cairats i revoltos de guix té un reforç amb perfils IPN a la seva part superior que caldrà revisar i la resta de forjats, amb bigueta pretesada, dels anys cinquanta, i revoltó ceràmic.

. Instal·lacions:

En aquesta zona no hi ha climatització ni es preveu el pas d'instal·lacions llevat d'algun desguàs de pluvials o procedent de l'aire condicionat, que es desviarà, encastrat o soterrat, cap el pou del pati o a l'antic rec de desguàs que passava per sota en direcció nord-sud. Pel que fa a les conduccions de la il·luminació es seguirà el criteri de la instal·lació vista situada en llocs estratègics o sota cels rasos si s'escau.

10.2. El vestíbul. (11) Aquest espai és una de les grans aportacions de l'avantprojecte del 2009 respecte a propostes anteriors ja comentades, doncs no només ocupa un dels espais històrics del museu –part de l'anomenada antigament Sala Medieval on posteriorment hi havia la col·lecció permanent amb l'exposició de materials de la vil·la romana de Vilauba i peces d'origen medieval–, sinó que s'ha ampliat, tot obrint totalment la paret mitgera actual, cap al pati posterior de Can Paulí i de Can Xueta ocupant-los quasi totalment.

. Característiques generals:

El vestíbul d'entrada (11) conté el mostrador botiga, que fa de control i venda d'entrades del museu, l'escala (12) i l'ascensor (16) que comunica amb la zona de l'exposició permanent situada al pis, i l'accés a la sala de Paleontologia (22), a part d'altres petits serveis com els armaris de la consigna-guarda-roba, el RAC (15) i un local per a la neteja de la planta. (14)

Les noves obertures practicades a les velles parets cap als dos patis, juntament amb la construcció del nou nucli de comunicacions verticals permet una gran lluminositat al vestíbul, condició indispensable per fer-ne un espai de recepció atractiu pel públic en el qual no només s'ha de poder informar adequadament del contingut del museu sinó dels equipaments complementaris (les "antenes"), que pot trobar fora d'ell tant pel que fa als urbans (Tint, Monestir, Farga, Santa Maria, cases, recs, molins, tallers, fàbriques, etc.) com pel que fa als parcs i jaciments arqueològics (Draga, Vilauba, Serinyà, Ermedàs, etc.).

. Condicionants històrico-arquitectòniques/Acabats

Des del punt de vista de l'obra ja executada en aquesta part cal dir que pel que fa als nivells històrics, s'ha aixecat la seva cota amb una nova solera per tal d'anivellar l'interior amb el pati d'entrada i permetre el pas de les instal·lacions de climatització d'aquesta planta i de la superior així com les de ventilació i desguassos al temps que, atès que es va reforçar l'embigat que hi havia i posteriorment s'haurà de tancar aquest reforç amb un cel ras on s'aprofitarà per passar-hi els conductes de les sales superiors, tot mantenint sempre l'alçada lliure mínima de 2,80 m. En qualsevol cas s'han deixat alguns testimonis visuals dels nivells originals, especialment en les bases de les obertures o arcuacions anteriors al segle XIV.

Així doncs, tot el sostre es mostrarà llis, sense falsos cairats per tal d'unificar l'espai històric amb el de nova construcció i el mateix es podrà fer amb els paraments verticals llevat de l'antic arc, testimoni principal de l'edificació escapçada pel pati gòtic.

Tal com es mostra en els plànols, l'arc modern que separa el vestíbul i les sales d'exposicions temporals ha quedat modificat i mig amagat per un moble (consigna-guarda-roba) mentre, en canvi, s'ha recuperat una antiga porta, que precisament va ser escapçada per la formació de l'arc.

. Estructura:

A part de l'esmentat reforç de les bigues existents –amb el sistema Mecanoviga, per sota-, l'altra operació important per aconseguir aquest espai ha estat el de l'estintolament necessari per practicar

l'obertura cap als patis de Can Paulí i Can Xueta així com les noves obertures per les entrades al museu pròpiament dit.

. Instal·lacions:

Com ja s'ha dit, totes les conduccions proposades provinents del pati de migdia on es situaran tant les centrals refredadores com les escomeses d'aigua i electricitat, han de passar per aquest espai, en part pel "terra tècnic" creat a l'aixecar el nivell actual (els conductes de ventilació, que ja estan executats) i la majoria d'instal·lacions pel fals sostre. Actualment en aquests espais hi falten l'execució de les instal·lacions de clima, les lluminàries finals, col·locar correctament les llums d'emergència i els conductes d'aigua per a les vies.

10.3. Les Sales per a Exposicions Temporals (23 i 24) i Paleontologia (22). Ocupen tota la planta baixa de Can Fornells i la de la Pia Almoina que dona al carrer d'aquest nom. Les sales per a exposicions temporals són les de Can Fornells (23 i 24) que, fóra de la d'aquest darrer edifici, que requereix l'eliminació de la consergeria de l'antiga entrada (construccions de fusta de caràcter provisional) amb construcció del forjat que ho substitueixi, compten ja amb una estructura consolidada perquè són de construcció relativament recent i no requereixen modificacions més enllà de reforçar els seus forjats. L'accés a aquestes sales es farà des de sota de l'escala del pati, mitjanant una petita rampa.

Pel que fa a l'antiga sala Medieval serà la de la Paleontologia (22) on s'entrarà directament des del vestíbul del museu.

. Característiques generals:

Es tracta de tres habitacles diferenciats, amb estructura d'arcs diafragma probablement de finals del segle XIII i que per tant permeten ser utilitzats total o parcialment sempre que aquesta utilització comenci per la banda de migdia ja que és on hi haurà l'accés des del pati gòtic del museu accés que, a més a més, també és la sortida d'emergència d'aquest espai. dels horaris del museu.

. Condicionants històrico-arquitectòniques/Acabats:

Aquestes sales gaudeixen de les característiques més peculiars de la tipologia dels habitatges construïts amb arc diafragma raó per la qual és de gran interès el manteniment d'aquest caràcter malgrat que els seus forjats són de factura moderna, construïts quasi tots amb biguetes pretesades i alguns d'ells amb cairats de fusta d'imitació. Així doncs, seria interessant seguir mantenint la imatge del

sistema constructiu antic a menys que sigui imprescindible del tot per diferents causes acabar amb un sostre anivellat amb cel ras.

Pel que fa a l'acabat dels paraments verticals, el seu condicionament com a sala d'exposicions segurament requerirà la situació de panells llisos per on deixar instal·lacions preparades, cosa que s'efectuarà fins a una alçada moderada per tal que sobresurti l'acabat actual de les parets originals i es relacioni amb els arcs centrals i els muntants i arcs de les obertures històriques.

. Estructures:

Els forjats hauran de requerir algun tipus de reforç en forma de capa de compressió, en el cas probable que no n'hi hagi, pel que caldrà comprovar el compliment dels requeriments vigents. En el sector indicat, però amb tota seguretat, caldrà reforçar les antigues biguetes pretesades amb fórmules que no obliguin a rebaixar el seu nivell ja que es requereix espai en el fals sostre pel pas d'instal·lacions. L'únic espai que no caldrà reforçar perquè ja es va fer en la fase IIID, segons explicat al punt 9 d'aquest document, és el tram que dona al pati gòtic de l'antiga entrada del museu. (23) L'altre part d'aquesta sala s'ha d'enderrocar l'escala "provisional" existent així com el tros de forjat i substituir-lo per un de nou.

. Instal·lacions:

La climatització es proposa mitjançant fan-coils de paret inclosos dins dels panells i que les conduccions passin pel fals sostre amb les línies elèctriques. Sota el paviment –en el "terra tècnic" que es produeix gràcies l'aixecament del seu nivell-, l'aportació i extracció d'aire i els desguassos dels fan-coils. Els conductes de ventilació provenen de la planta segona adossats a l'espai corbat de la paret de nova construcció que dona al carrer de la Pia Almoina. A la sala de l'antiga entrada ja hi ha enterrats els conductes de ventilació sota del paviment, però al modificar l'ús de la sala de la Pia Almoina i passar-la a sala de Paleontologia, a la sala que es connecta directament (i que ara formarà part de l'Exposició Temporal (23), s'haurà de fer una petita modificació per separar els conductes que alimenten aquestes sales de la de Paleontologia. Tot això cal indicar-ho i definir-ho en la redacció del projecte executiu.

10.4. L'Exposició Permanent. Aquesta exposició que, com s'ha dit, s'ha reduït en superfície respecte als projectes anteriors, ocupa la planta pis de tots els edificis del conjunt llevat del de Can Xueta, tot cercant la referència visual del pati gòtic, al voltant de la qual es desenvolupa tot el recorregut. Per a concretar aquest espai d'exposició i preparar-lo per a la museografia del futur museu només cal comunicar la planta de pis de Can Paulí (45) amb la de la Pia Almoina (46 i 47) i desocupar la zona que

actualment utilitza el Centre d'Estudis -és a dir l'antic Arxiu Històric, la Sala Corominas (50) i el servei de lavabo i l'annex que hi ha entre els dos espais-, a part naturalment de la construcció de nova planta ja executada de la zona de comunicacions verticals situades en el pati de Can Paulí i Can Xueta.

Per accedir a aquesta planta ja s'ha construït l'escala (12) que arrenca des del vestíbul general (11) i que des del punt de vista espacial n'és el referent més important a base del tractament de la llum natural si bé, en qualsevol cas, les dues plantes tenen comunicació amb un ascensor que es comparteix amb els magatzems del museu. Aquesta escala de comunicació, i el vestíbul ja ha estat construïda en les fases 2A i 2B del museu. Pel que fa a la zona del vestíbul falta executar la part d'acabat interior del lluernari i els falsos sostres, instal·lacions de clima i les lluminàries.

Tot i que des dels primers avantprojectes duts a terme en anys anteriors i explicats en el punt 4 d'aquesta memòria sempre s'ha proposat l'esmentada circulació a l'entorn del pati gòtic, aquest avantprojecte com a continuació del 2009, presenta algunes novetats a part que resolen tots aquells problemes força complexes com els derivats de la situació de les instal·lacions en zones que arquitectònicament no es poden distorsionar o de l'establiment de les sortides d'emergència i tot això mantenint el compliment del nou Codi Tècnic. Pel que fa a aquesta zona, la proposta s'ha fer seguint les directrius de l'Avantprojecte Museogràfic redactat per Varis Arquitectes el 2017.

. Característiques generals:

La intervenció més important, que es manté de l'avantprojecte del 2009, tal com queda grafiat en els plànols corresponents és la incorporació d'una part de la galeria gòtica a l'interior de les sales de l'exposició permanent de manera que per una banda s'augmenta la superfície d'intervenció d'aquesta exposició però al mateix temps i sobretot pel que fa a la Sala Corominas, amb el nou plantejament s'intenta recuperar el concepte espacial de l'operació de construcció del pati a principis del segle XIV quan es va construir l'arc de la galeria que comunicava aquesta amb les antigues dependències interiors tal com s'ha explicat en el punt 1 de la present memòria.

En aquest avantprojecte es proposa unir espacialment tota la zona de migdia de la Pia Almoina per tal d'aconseguir un espai únic només amb la relativa separació del mur existent abans de la intervenció medieval, mur que, completat amb una paret de pedra i una porta dovellada de factura modernes constituïen el tancament de l'antic Arxiu Històric.

De manera que es fa desaparèixer la vidriera que actualment tanca i separa la Sala Corominas (50) de la galeria (51) i es passa al límit de les arcades gòtiques amb una sortida a l'escala monumental només

per a emergència i una altra cap a la part est de la galeria amb el sentit de sortida per a descans del recorregut i oberta al pati. I paral·lelament a aquest tancament, per coherència i sentit de la simetria, també es proposa tancar amb vidriera la part nord de la galeria, amb el resultat de l'obtenció d'una nova sala. Aquests tancaments i la barana de l'escala existent del pati gòtic seran un dels detalls constructius més rellevants de tot el projecte.

A part d'aquesta operació a la zona de migdia, que des del punt de vista expositiu es proposa com a final del trajecte, la resta de l'exposició permanent té un altre espai de gran interès que és el de l'arribada des del vestíbul de la planta baixa, un espai a doble alçada, de nova construcció a les fases 2A i 2B, ocupant com s'ha dit els patis que antigament eren de Can Paulí i de Can Xueta, amb una important entrada de llum zenital i que propicia l'accés al primer àmbit de l'exposició. (11 i 41)

La resta de les sales que formen l'exposició permanent a l'entorn del pati són les de Can Paulí (45), la sala de la Pia Almoïna que dona a la placeta de la Font (47) i les de Can Fornells (48 i 49) que tanquen el circuit en connectar amb la de l'arc Major comentat a l'inici amb el gran espai en el que coincideixen les dues èpoques més importants del conjunt.

. Condicions històrico-arquitectòniques/Acabats:

La coberta d'aquest nou gran espai que ha de recordar la funció de llotja que havia exercit en època medieval i que d'acord amb les propostes del projecte museològic pel recorregut de l'exposició permanent no només és el darrer espai expositiu sinó precisament el dedicat als ibers i romans, es proposa única i contínua, a dues aigües, amb embigat de fusta suportat per una gran jàssera també de fusta. Aquest nou embigat, situat tot ell perpendicularment a les arcuacions gòtiques de la galeria també millora la coberta actual que ofereix un desgavell de tipus i direccions a part d'una gran precarietat i falta d'aïllament tèrmic. Pel que fa als acabats d'aquesta sala caldrà respectar al màxim les seves condicions històriques permetent la manifestació de l'estructura arquitectònica (inclosa la fusió de la més antiga del XIII amb la reformada del XIV), amb aquest "conveni" que deixa la pedra a la vista quan no s'han pogut conservar les pintures que havia tingut. Les pintures existents s'haurà de protegir durant l'obra i restaurar si s'escau.

Pel que fa a les altres sales, tenint en compte que a l'unir diferents edificis en un únic nivell de planta de pis es descontextualitza d'alguna manera la condició d'habitatge medieval per la qual havien estat construïts, el respecte al seu caràcter històric es pot limitar als elements arquitectònics originals com són les obertures, alguns fragments dels paraments, els arcs diafragma i si es pot, l'estructura de forjat amb les bigues de fusta (que actualment actuen com a fals sostre).

. Estructures:

El planteig exposat per a la remodelació de la zona tan delicada del migdia del conjunt de la Pia Almoïna ja indica el tipus d'obra que requereix, és a dir desmuntatge i renovació total de les cobertes actuals i nova vidriera a part del tractament dels acabats comuns a tota la planta. En aquest sentit la proposta estructural és que tant la gran jàssera centrada amb l'arc de mig punt com les bigues o cairats que suportarà i l'entrebigat siguin de fusta laminada. Tot això caldrà detallar-ho i definir-ho en el corresponent projecte executiu. Cal destacar que cal una proposta de pilars integrats a la carpinteria per tal de no recolzar la nova coberta sobre l'antiga arqueria del pati gòtic. Pel que fa a la resta de les sales, en principi no necessiten massa intervenció llevat del cas ja comentat de la de la Pia Almoïna que dona a la plaça de la Font.

. Instal·lacions:

La climatització de les sales de l'exposició permanent, a l'avantprojecte del 2009 es va proposar amb fan-coils de paret que es podran incloure o no amb la museografia, per bé que l'estudi amb més detall del projecte executiu ho acabarà de definir. Considerem però, que és determinant el pas de conductes d'aigua en part pels falsos sostres de la planta baixa i en part pels d'aquesta planta de pis. Pel que fa a l'aportació i extracció d'aire, que comporta conductes de dimensions considerables, la previsió és que provinquin tots ells de màquines situades en la segona planta. Les línies elèctriques que no puguin instal·lar-se en falsos sostres o a l'interior d'elements de la museografia es poden deixar amb conduccions metàl·liques vistes.

10.5. Els magatzems i la sala de catalogació. Els magatzems del museu ocupen tot l'edifici de Can Xueta (1, 34 i 54) i part de la segona planta de Can Paulí (64), mentre la planta baixa d'aquest edifici es dedica, després de diverses modificacions al programa explicades prèviament, a sala d'entrada de materials, catalogació i, eventualment, taller de restauració. (17 i 18)

. Característiques generals:

A l'edifici de Can Xueta s'ha mantingut l'estructura amb que es va reconstruir fa uns vint anys reforçada per a poder resistir les càrregues de magatzems. L'edifici està basat en una divisió longitudinal provocada per una paret de càrrega que dona lloc a una sala allargada a cada pis, una escala de comunicació vertical a la que se l'hi afegeix un ascensor i una petita sala a la banda de migdia. Com a complement d'aquest magatzem també s'ha habilitat una part de la segona planta actual de Can Paulí així com l'ampliació de la mateixa cap al sud tal com queda grafat en els plànols corresponents. A totes aquestes sales ja s'hi ha instal·lat armaris compactes mòbils a excepció de la planta baixa.

Per als materials de fusta o metall procedents d'excavació que requereixen unes condicions de temperatura i humitat especials, s'ha habilitat els espais de les tres plantes de Can Xueta ja delimitats per l'estructura actual al sud de cada planta amb accessos independents. També s'ha construït un altell a la segona planta tot aprofitant l'alçada i pendents de la coberta, altell destinat a petit magatzem o arxiu si s'escau, però que no té accés en el nivell de la parada de l'ascensor.

La comunicació interior entre plantes es produeix mitjançant l'escala actual i un ascensor (16) previst amb les dimensions necessàries tant pel que fa al transport de materials arqueològics com per a l'ús que té aquest ascensor en relació a la zona d'exposició permanent per a resoldre el problema dels discapacitats.

Des del punt de vista del funcionament racional del museu, tot seguint el projecte museològic 2006 s'ha rehabilitat la sala de planta baixa de Can Paulí com a sala de recepció i catalogació del material arqueològic que entra al museu en la seva condició de centre oficial de les excavacions que es porten a terme a la comarca.

Per aquesta causa ha estat necessària l'adequació de la planta baixa de Can Paulí per aquesta funció com a espai millor relacionat amb els magatzems i per no perdre superfície de magatzem, ja escassa amb les previstes a Can Xueta segons les especificacions del projecte museològic. D'aquesta manera el recorregut del material que s'ha de netejar, classificar i sovint restaurar per a després ser emmagatzemat és el més racional, és a dir, entrada per Can Xueta, pas a Can Paulí i magatzematge a una de les plantes de Can Xueta o la segona de Can Paulí, amb el material preparat i ben classificat per als investigadors situats, també a la segona planta de Can Paulí.

La superfície aproximada d'aquests magatzems, uns 350 m² comptant els passos de distribució (amb uns 250 m² nets d'armaris compactes mòbils) s'acosta però no supera la prevista en el projecte museològic raó per la qual caldrà, en el futur, pensar en un local extern al museu per a tot aquell material sense ús ni objecte d'investigació.

. *Condicionants històrico-arquitectòniques/Acabats:*

Cap de les sales destinades a magatzems requereixen respectar aspectes històrics, arquitectònics o arqueològics ja que els dos edificis en els quals s'ubiquen els magatzems han estat buidats i reconstruïts de nou, conservant-se només la planta baixa de Can Paulí en la qual sí que s'ha fet necessari el manteniment dels arcs diafragma centrals.

. *Estructures:*

Tot i que els forjats d'aquests edificis són de recent construcció, les càrregues a les quals es sotmeten amb armaris compactes, han requerit augmentar el cantell com a sistema de reforç.

. *Instal·lacions:*

La climatització d'aquesta zona està previst que estigui relacionada amb la de l'àrea de gestió de la segona planta del conjunt amb fan-coils de fals sostre i per les seves característiques no requerirà aportació ni extracció d'aire. Això però, ho estudiarà mes a fons i ho detallarà el projecte executiu.

10.6. L'àrea de gestió, administració i investigació. Aquesta àrea que s'ubica a la segona planta es pot acabar d'adequar amb poques reformes ja que molta part ja s'ha realitzat, tan pel que fa a l'escala i ascensor d'accés com per a substitució i reforç d'algun dels forjats.

. *Característiques generals:*

Amb una entrada única des d'aquest vestíbul, controlada des de l'administració, s'accedeix a un espai comú amb ascensor i una àmplia escala de cargol que condueix directament –igual que l'ascensor-, a la segona planta, si bé a nivell de la planta del pis hi ha una sortida d'emergència del museu però sense accés des d'aquesta escala. Un replà entremig de l'escala (38) permet accedir a la finestra gòtica tot i que en un nivell superior al que té actualment.

L'entrada a l'administració és única (70) i el conjunt comptarà, un cop acabat amb dos despatxos independents (72, 73) i una sala de juntes-biblioteca (68) en la zona de Can Fornells, un despatx comú (74) en la de la Pia Almoina en substitució del laboratori actual de catalogació i restauració, una sala d'investigadors (66), i finalment un espai per a consultes dels investigadors ja connectat amb l'àrea de magatzems, (58) a Can Paulí. Tot aquest conjunt, al qual se l'hi han d'afegir els corresponents serveis de lavabo queden al mateix nivell.

. *Condicionants històrico-arquitectònics/Acabats:*

No n'hi ha.

. *Estructures:*

Totes les cobertes són de construcció relativament recent.

. *Instal·lacions:*

Tota aquesta àrea de gestió, administració i investigació del museu forma, juntament amb els magatzems una unitat des del punt de vista de les instal·lacions i, especialment, de la climatització, de

manera que la central refredadora es proposa situar-la a l'altell de la sala Corominas (que està a un nivell proper al de la segona planta), i tant els fan-coils com les màquines d'extracció i aportació d'aire es situaran en el fals sostre de Can Fornells, tot aprofitant l'alçada interior. Des d'aquesta zona els conductes es poden distribuir per tota la planta en els falsos sostres o vistes. Això però, ho estudiarà mes a fons i ho detallarà el projecte executiu.

10.7.- L'ampliació de l'edifici. Fins aquest punt, la remodelació de l'edifici s'ha produït o es produirà aprofitant fins al límit les superfícies existents del conjunt de la Pia Almoïna a partir dels paràmetres del projecte museològic i sempre que els espais existents s'hagin pogut adaptar als nous usos com a museu. Però tant l'augment de superfície que es requereix d'acord amb el projecte museològic com el fet que hi ha espais les característiques dels quals no els és possible adequar-se a les zones "històriques" -tant pel que fa a les seves dimensions com pel que fa a les seves característiques-, com són la sala d'Aules Didàctiques i/o Espai Polivalent (83), es fa necessària una edificació de nova planta. És per aquesta raó que en els avantprojectes anteriors ja es plantejava construir aquests espais a l'actual pati posterior o de migdia. En aquest avantprojecte se'n han modificat alguns aspectes com la seva reducció en superfície i volum per condicionants històrico-arquitectònics que es comenten més endavant.

. Característiques generals:

El nou accés (25) i els lavabos (27 i 30), ja realitzats en la fase 3E, que permeten accedir al museu des del carrer de la Pia Almoïna, formant part d'una doble entrada, s'inicia després de deixar un espai obert al carrer (amb possibilitats, però de tancament nocturn amb reixa corredissa), mitjançant una petita avantsala o "pre-vestíbul" (25) amb informació general del que ofereix el museu que conté, per una banda, l'entrada a les aules didàctiques i als banys, un espai que permet la utilització d'aquests espais amb independència dels del museu. Aquest espai de nova planta queda obert al nou vestíbul general gràcies a l'ampliació d'una porta existent però manté la possibilitat de ser tancada amb una porta corredissa per a l'ús exclusiu de la Sala d'Aules Didàctiques i/o Espai Polivalent (83).

La sala d'Aules Didàctiques (83) té una capacitat per unes 95 persones, paràmetres molt propers als reclamats pel projecte museològic i la resta d'aquesta planta es destina a les instal·lacions centrals d'aigua, electricitat i climatització.

A la planta de soterrani s'hi ubica un magatzem (87) de grans peces connectat a l'exterior, al carrer Pia Almoïna, mitjançant un muntacàrregues i una escala de servei.

. Condicionants històrico-arquitectònics/Acabats:

Tot i que estem parlant d'un edifici de nova planta, que no hauria de tenir els condicionants que s'han previst en quasi totes les zones del conjunt de la Pia Almoïna, el límit amb la muralla medieval és causa d'algunes de les determinacions del present avantprojecte si bé també s'ha de deixar constància de que la part de la muralla que afecta al museu està destruïda i només compta amb unes primeres filades que, naturalment s'han de conservar.

Es desconeix l'època de l'enderroc d'aquesta part de la muralla (alguns autors aventuren el moment del setge de 1467, que hauria destruït la part de migdia del conjunt de la Pia Almoïna, com s'ha dit abans), però en qualsevol cas és anterior a la construcció de les glorietses que rematen el passeig que va fer construir la família Perpinyà, que es poden datar de la meitat del segle XIX si hem de fer cas al seu estil arquitectònic o del divuit si es suposen de la mateixa època del passeig. Amb la construcció del passeig, de les glorietses o d'ambdues coses a l'hora, ja es va formalitzar una mena d'acabament de la muralla, tot bastint una cantonada amb carreus ben tallats, el que donaria unes primeres pistes de com s'ha de tractar la part de muralla enderrocada, és a dir, evitar la seva reconstrucció ja que afectaria negativament la formació de la interessant glorieta o belvedere.

Són aquests raonaments els que donen arguments per la formalització de l'obra nova que es projecta en el pati, és a dir, bastir de nova planta sobre la muralla però sense sobrepassar el seu nivell actual (que no és l'original, sinó el formalitzat pel passeig superior), amb materials de revestiment de façana similars al de la muralla i, sobretot, no construir prop de l'angle coronat per la glorieta. Aquest, és un dels punts importants a detallar pel projecte executiu.

Un segon condicionant, en aquest cas de tipus arqueològic, serà la necessitat de completar l'excavació arqueològica duta a terme en el seu dia per tal de documentar l'existència certa d'edificació d'època medieval, que forçosament ha de desaparèixer.

. Estructures:

En ser edificació de nova planta, l'estructura final es decidirà en els projectes executius, però en general la del soterrani serà amb pilars, jàsseres i lloses de formigó armat i la de la planta baixa, preferentment amb sostre de lloses prefabricades per tal de deixar un fals sostre pels conductes de climatització i ventilació sense sobrepassar l'alçada desitjada.

. Instal·lacions:

Ja s'ha comentat que en el pati que s'allibera per tal de deixar respirar la glorieta de la muralla s'hi proposa situar les centrals refredadores corresponents al conjunt del museu i la d'aquesta zona, que constituïran funcionalment independents. Les conduccions dirigides a l'edifici de la Pia Almoïna

passaran per l'espai existent entre l'escala i el mur existent, mentre les entrades per a les escomeses elèctriques ho faran pel mur de migdia, també entre l'escala i aquest mur.

11.- ACCESSIBILITAT, SEGURETAT D'UTILITZACIÓ I EVACUACIÓ

En els plànols generals i els que segueixen a aquest apartat queda palès el compliment de la normativa vigent pel que fa a l'accessibilitat a tots i cada un dels espais sigui amb rampes de pendent adequat, amb ascensor o bé amb les reformes dels nivells dels paviments actuals -alguns dels quals ja s'han indicat en els punts anteriors-, que deixen els recorreguts a un mateix nivell.

Fent un repàs per plantes i zones d'aquests recorreguts, es pot observar com a la planta baixa, a l'entrada des de la placeta de la Font hi ha una rampa per baixar al nivell inamovible del pati gòtic i dues de petites per salvar els 15 cm per a entrar al vestíbul del museu i a les sales d'exposicions temporals, mentre que l'entrada des del c/ Pia Almoina s'accedeix també amb una petita rampa de 15 cm de desnivell per accedir al mateix vestíbul. Ja a l'interior del museu tot és al mateix nivell fins un petit desnivell a l'últim espai de la sala d'exposicions temporals tot gràcies a l'aixecament del nivell del paviment actual ja comentat.

A la planta del pis, amb l'exposició permanent a la qual s'hi pot accedir amb ascensor només hi ha dues rampes, una de pujada i una de baixada per a solventar 55 cm de desnivell entra una banda i l'altra del museu. Aquestes rampes tindran un 8% la de pujada i un 6,5 % la de baixada. A les dependències de la banda de nord on és impossible baixar els seus nivells (+103,55) i la cota també intocable de la nova sala Corominas que es relaciona amb l'escala gòtica, sortida eventual d'emergència. (+103,00)

Finalment a la tercera planta a la zona d'administració s'han modificat els nivells de les dependències de l'edifici de la Pia Almoina que donen a la placeta de la Font els quals gràcies a tenir el seu sostre inclinat seguint el pendent de la coberta permeten reduir la seva alçada tot deixant la de la zona dels finestrals a poc més de 2'10 m, mentre les plantes dels magatzems es comuniquen amb ascensor. Així mateix s'han previst tots els girs amb cadira de rodes als serveis de lavabos, portes i ascensors.

Pel que fa a l'evacuació d'emergència per incendi, la planta baixa del museu, és a dir el vestíbul, es considera tot ell un sector amb sortides per les dues portes de la placeta de la Font i del c/ de la Pia Almoina. La sala d'Aules Didàctiques forma part d'un altre sector i requereix una altra sortida que dona directament al carrer. En aquesta mateixa planta baixa els magatzems amb la sala de classificació i restauració constitueixen un únic sector amb una única sortida i l'ascensor, que és comú al vestíbul i als magatzems requereix portes RF-30.

La planta de pis, tant pel que fa a l'exposició permanent com als magatzems, espais connectats i oberts a la planta baixa, segueixen formant part cada un d'ells del mateix sector d'incendi que els de la planta baixa i, pel que fa a l'Exposició Permanent té tres punts de sortida d'emergència i pel que fa als magatzems una sortida i vestíbuls d'independència entre l'ascensor i els magatzems.

Finalment, la planta segona constitueix un sector únic amb dues sortides d'emergència i els dos magatzems (el de Can Xueta i el de Can Paulí) es consideren sectors independents amb vestíbul d'independència entre ells.

12.- PRESSUPOST DETALLAT PER ZONES

. PLANTA SOTERRANI

1.- Nou emmagatzematge:

- . Excavació i rebaix del terreny en terreny dur (possible roca)
- . Protecció de la construcció existent.
- . Partida de seguiment arqueològic.
- . Desviació d'instal·lacions de sanejament.
- . Excavació de rases per a fonamentació i instal·lacions
- . Fonamentació amb formigó armat
- . Cable de posta a terra i connexió amb l'existent.
- . Murs de contenció de formigó armat
- . Estructura escala
- . Reomplert trasdossat de murs.
- . Estructura del forjat.
- . Capa de grava, aïllament i solera de la pavimentació del soterrani.
- . Paviment de vidre.
- . Construcció de l'elevador.
- . Treballs de fusteria interior.
- . Fals sostre de cartró-guix.
- . Modificació i adaptació de les xarxes actuals.
- . Noves instal·lacions de desguàs, electricitat, clima, incendis i ventilació.

PLANTA BAIXA

2.- Exteriors escala del pati i galeria:

- . Treure elements de protecció (jardineres) existents a l'escala del pati i portar-les al magatzem o espai autoritzat.
- . Extracció de revestiment de fusta existent a la zona escala de cargol de l'escala i substitució per un de fusta de castanyer i lames verticals. Modificar i adaptar subestructura.
- . Extracció de porta existent, exterior, d'accés a la sala d'instal·lacions, per una de castanyer amb lames verticals.
- . Subministra i col·locació de barana de vidre (amb un disseny molt integrat i afinat) a les escales de la galeria de planta baixa a primera.
- . Transport de runes i taxes de l'abocador autoritzat.

3.- Vestíbul d'entrada obert:

. Protecció, restauració i fixació dels enguixats de l'entrebicat.

4.- Vestíbul interior i lavabos:

. Fals sostre continu de cartró-guix del vestíbul.

. Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, quasi totes les d'incendis i de ventilació.

5.- Can Xueta:

. Col·locació d'armaris de compactes al magatzem.

6.- Nou accés zona expositiva:

. Treure el mobiliari de la zona expositiva i portar-les al magatzem o a l'espai autoritzat.

. Nou accés de la zona expositiva extraient el tancament de vidre i el tram de la paret que fa de sòcol.

. Excavació del paviment exterior per a crear una rampa de 2,15 m i un 6% de pendent, per accedir a l'espai expositiu.

. Excavació de la rasa per a una instal·lació de sanejament que reculli les aigües del final de la rampa del nou accés i les condueixi al pou.

. Construcció del nou cancell per a derivar les visites a les zones expositives amb la part de l'esquerra de vidre laminat, i la part frontal amb paret opaca amb ferro incloent-hi mobiliari per a posar propaganda, desar paraigües, etc...

. Transport de runes i taxes a l'abocador autoritzat.

. Formació del nou fals sostre.

. Repassos i treballs de pintura.

. Noves instal·lacions i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, quasi totes les d'incendis i modificació i continuació de la de ventilació.

7.- Antiga consergeria (23):

. Treure el mobiliari de guixetes i portar-les a una altra ubicació a detallar.

. Treure el mobiliari de consergeria (elements de fusta, metàl·lics, vitrines i tancaments de vidre) i transport i taxes a l'abocador autoritzat.

. Extracció de l'antiga instal·lació d'il·luminació i de les altres instal·lacions (seguretat, etc..)

. Enderroc de l'escala d'accés amb elements de fusta i metàl·lics (barana tant de l'escala com del replà superior) i transport i taxes a abocador autoritzat.

. Enderroc del sostre unidireccional de biguetes autorresitents amb revoltó ceràmic (crugia entre paret tancament i arc) que rep l'escala a planta primera. Inclou transport i taxes a l'abocador autoritzat.

. Construcció del nou forjat de biguetes de formigó pretensat i revoltó de formigó.

. Formació del nou fals sostre.

. Extracció d'antics elements de fusteria metàl·lica i transport i taxes a l'abocador autoritzat.

. Nova obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases), que farà les funcions d'accés de mercaderies per a les exposicions.

. Adaptació de la reixa fixa exterior, per una batent de dues fulles.

. Enderroc del paviment de formigó i/o rajola per poder continuar amb el paviment de pedra de Banyoles, com a la resta de sala. Inclou transport i taxes a l'abocador autoritzat.

. Refet de paraments de pedra existent a la zona de l'escala i del forjat enderrocant.

. Repassos i treballs de pintura.

. Transport de runa i taxes a l'abocador autoritzat.

. Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, quasi totes les d'incendis i modificació i continuació de la de ventilació.

8.- Sala Paleontologia (24):

. Trasllat, amb personal qualificat de les peces exposades i dels elements expositors de fusta i vidre, i dels panells laterals existents a la sala, fins a magatzem o espai autoritzat.

. Extracció de l'antiga instal·lació d'il·luminació obsoleta i d'altres instal·lacions (seguretat, etc..) que passen vistes per la sala.

. Extracció del paviment de rajola existent.

. Preparació i/o nova solera de formigó per a rebre el nou paviment.

. Construcció de rasa, sobre roca, per a la continuació de la instal·lació de climatització.

. Excavació del paviment elevat del tram més proper a la façana del c/ Major i la cantonada amb el c/ Pia Almoina.

. Partida de seguiment arqueològic.

. Preveure la partida de recalç de la fonamentació existent

. Enderroc de sostre de biguetes metàl·liques (IPN 140 cada 60 cm i solera) de la crugia interior.

. Reforç forjat unidireccional de biguetes de formigó (crugia exterior) mitjançant reforç superior consistent en taladrar les biguetes, posar un connector de resina epoxi i fer una capa de compressió de 6 cm.

. Construcció del nou forjat de biguetes de formigó pretensat i revoltó de formigó.

. Extracció dels antics elements de fusteria metàl·lica i transport i taxes a l'abocador autoritzat.

- . Nova obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases), tant sols es podran obrir per tasques de neteja i manteniment. Amb pany de seguretat.

- . Treballs de restauració de les reixes exteriors de les obertures.

- . Nous paviments amb pedra de Banyoles com a la resta de sales de planta baixa

- . Transport de runa i taxes a l'abocador autoritzat.

- . Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis i ventilació.

9.- Can Paulí:

- . Extracció de la fusteria i la reixa existent.

- . Rebaix del sòcol d'obra i formació de la reixa per evacuar les aigües.

- . Nova fusteria d'alumini amb doble vidre i ruptura del pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases).

- . Repassos i treballs de pintura.

10- Pati Pia Almoina:

- . Enderroc de mur exterior i porta existent, i caseta auxiliar pati posterior.

- . Excavació per fer la planta soterrani.

- . Construcció dels murs de la sala d'Aules Educatives.

- . Construcció dels forjats (paviment i coberta).

- . Coberta plana invertida amb acabat de grava.

- . Claraboia.

- . Construcció de l'escala d'accés a la Planta Soterrani.

- . Connexió amb el vestíbul i el pati posterior per maquinària de clima.

- . Instal·lació de l'elevador.

- . Tancaments vidriats.

- . Revestiments i paviments interiors i exteriors.

- . Instal·lacions vàries.

- . Modificació de les instal·lacions de desguàs existents al pati.

- . Revestiments i acabats de pintura.

- . Mobiliari.

- . Arranjament del Pati i exteriors de l'entrada.

PLANTA PRIMERA

11- Can Paulí (escala-distribuïdor 41-42):

- . Pintat de la porta que connecta amb la galeria.

- . Acabats dels revestiments i pintura (bloc formigó, parets existents, etc..)

- . Extracció del paviment de formigó existent per a fer trobada amb el nou paviment.

- . Treure el tancament de cartró-guix existent.

- . Acabar el bany (revestiments, instal·lacions, fals sostre, aparells sanitaris, tancaments de fusteria. .

- . Acabat interior del lluernari amb passera per a manteniment.

- . Fals sostre continu de cartró-guix del vestíbul.

- . Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, quasi totes les d'incendis i de ventilació.

12- Can Paulí (sala 45):

- . Construcció de la rampa del 6 o 8% segons Projecte Museogràfic.

- . Enderroc de l'escala que connecta amb el passadís de Can Paulí.

- . Tancament de l'obertura amb Can Paulí.

- . Fer la nova obertura a la paret de càrrega per connectar amb la resta del museu.

- . Revestiment de cartró-guix perimetral.

- . Adaptació de les finestres existents al nou revestiment de cartró-guix.

- . Col·locació del fals sostre de cartró-guix, amb zones registrables per a les instal·lacions de clima.

- . Pintura i acabats

- . Nou paviment de pedra de Banyoles per continuar l'existent.

- . Nou paviment tècnic (elevat) de fusta de castanyer tipus parquet flotant.

13- Sala Neolític /Edat de Bronze/ Draga (52):

- . Trasllat amb personal qualificat, de les peces exposades i dels elements expositors de fusta i vidre i dels panells laterals existents a la sala fins a magatzem o espai autoritzat.

- . Extracció-enderroc del forjat existent, vigilant de protegir el forjat original inferior (entrebogat de motlures de guix). Apuntament i protecció d'aquest inclòs.

- . Extracció i enderroc del forjat de biguetes i jàsseres de fusta del sostre.

- . Fer la nova obertura a la paret de càrrega per connectar amb l'escala de cargol.

- . Extracció d'antics elements de fusteria metàl·lica de la façana i l'accés al claustre, amb transport i taxes a l'abocador autoritzat.

- . Extracció de l'antiga instal·lació d'il·luminació obsoleta i d'altres instal·lacions (seguretat, etc..) que passen vistes per la sala.

- . Nou forjat de biguetes autoresistents amb revoltos de formigó i construcció i adaptació de la zona de la sortida d'emergència.
- . Nou tancament de l'obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases), tant sols es podran obrir per tasques de neteja i manteniment.
- . Col·locació d'elements de subjecció per a la neteja de les finestres, com ja s'ha fet en altres punts.
- . Construcció de la paret de tancament per a la nova sortida d'emergència.
- . Adaptació de l'obertura que connecta amb la galeria (segons Projecte Museològic) mitjançant elements de pedra com els existents.
- . Construcció de la paret de tancament per a salvar el desnivell entre la galeria i el paviment de la zona expositiva i per a recolzar el nou tancament vidriat.
- . Nou tancament vidriat amb estructura fina de subjecció de la coberta incorporada per a tancar el claustre amb elements poc invasius i facilitant la neteja del propi vidre.
- . Subministre i muntatge del fals sostre de cartró-guix.
- . Nou paviment tècnic (elevat) de fusta massissa de castanyer.
- . Nou paviment de pedra de Banyoles, a la zona de la sortida d'emergència.
- . Subministre i col·locació de la porta sortida d'emergència.
- . Protecció dels graffitis del parament durant l'execució dels treballs de la sala.
- . Pintura i acabats
- . Refet de paraments de pedra existent a la zona d'exposició i d'elements enderrocats.
- . Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis i ventilació.

14- Sala Paleolític (51):

- . Trasllat amb personal qualificat, de les peces exposades i dels elements expositors de fusta i vidre, i dels panells laterals existents a la sala, fins al magatzem o espai autoritzat.
- . Extracció dels antics elements de fusteria metàl·lica de façana, amb transport i taxes a l'abocador autoritzat.
- . Extracció de l'antiga instal·lació d'il·luminació obsoleta i d'altres instal·lacions (seguretat, etc..) que passen vistes per la sala.
- . Modificació en alçada de l'obertura que connecta amb la sala 50.
- . Nou tancament de l'obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases), tant sols es podran obrir per tasques de neteja i manteniment.
- . Nou paviment tècnic (elevat) de fusta massissa de castanyer.

- . Restauració i protecció d'elements de fusta existents en les llindes de les obertures.
- . Restauració i protecció del forjat de biguetes de fusta existent, i reomplert de buits a la part superior de les biguetes.
- . Pintura i acabats.
- . Refet de paraments de pedra existents a la zona d'exposició i d'elements enderrocats.
- . Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis i ventilació.

15- Sala exposició mandíbula (50):

- . Trasllat amb personal qualificat, de les peces exposades i dels elements expositors de fusta i vidre, i dels panells laterals existents a la sala, fins al magatzem o espai autoritzat.
- . Extracció dels antics elements de fusteria metàl·lica de la façana, amb transport i taxes a l'abocador autoritzat.
- . Extracció del panell de tancament de fusta per connectar amb la sala Josep M. Coromines.
- . Extracció de l'antiga instal·lació d'il·luminació obsoleta i d'altres instal·lacions (seguretat, etc..) que passen vistes per la sala.
- . Reforç del sostre de biguetes metàl·liques existent sobre l'antiga obertura de l'escala.
- . Nou tancament de l'obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases), tant sols es podran obrir per tasques de neteja i manteniment.
- . Fals sostre de cartró-guix.
- . Pintura i acabats
- . Nou paviment tècnic (elevat) de fusta massissa de castanyer.
- . Refet de paraments de pedra existents a la zona d'exposició i d'elements enderrocats.
- . Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis i ventilació.

16- Sala Josep M. Coromines-CEC (49):

- . Trasllat amb personal qualificat, de les peces exposades i dels elements expositors de fusta i vidre, i dels panells laterals existents a la sala, fins al magatzem o espai autoritzat.
- . Protecció de les pintures existents als arcs i transport dels armaris existents.
- . Extracció d'antics elements de fusteria metàl·lica de façana i accés sala des de la galeria, amb transport i taxes a l'abocador autoritzat.
- . Extracció i enderroc de la coberta de fusta existent. Inclou taxes i transport a l'abocador.

. Construcció de la nova coberta, amb una nova ubicació del carener per coincidir amb les del porxo cobert.

. Construcció de la rampa (6,5%) que connecta amb la sala Josep M .Coromines.

. Nou tancament de l'obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases), que tant sols es podran obrir per tasques de neteja i manteniment.

. Extracció i tapat dels vidres del forjat que allotjarà les maquinàries de les instal·lacions superiors.

. Nou paviment tècnic (elevat) de fusta massissa de castanyer.

. Refet de paraments de pedra existents a la zona d'exposició, elements enderrocats i nova coberta.

. Pintura i acabats

. Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis i ventilació.

17- Galeria coberta espais CEC (46, 47, 48, 53):

. Trasllat del mobiliari existent en els espais mencionats, fins al magatzem o espai autoritzat.

. Extracció dels antics elements de fusteria metàl·lica de la façana, amb transport i taxes a l'abocador autoritzat.

. Enderroc de la paret de tancament de l'antic arxiu local (sala 56) que inclou transport i taxes de l'abocador autoritzat.

. Extracció i enderroc de la coberta de fusta existent. Inclou taxes i transport a l'abocador.

. Construcció de la nova coberta, mantenint la ubicació del carener incloent-hi un reforç per substituir l'assentament que es feia a la paret i per no carregar els pilars de la galeria.

. Nou tancament de la galeria d'alumini amb doble vidre i ruptura del pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en anteriors fases), que tant sols es podran obrir per tasques de neteja i manteniment.

. Nou tancament vidriat i estructura fina, per a tancar la galeria amb elements poc invasius i facilitant la neteja del propi vidre, inclou porta sortida escales del pati i porta d'accés de la galeria.

. Nou paviment tècnic (elevat) de fusta massissa de castanyer.

. Nou paviment a la zona de la galeria coberta, estudiant l'evacuació de la possible aigua de pluja que hi pugui entrar.

. Pintura i acabats

. Refet de paraments de pedra existents a la zona d'exposició i dels elements enderrocats.

. Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis i ventilació.

.

PLANTA SEGONA

18- Sala de consultes, despatxos d'investigadors i la sala reunions (58, 66, 68):

. Trasllat del mobiliari existent en els espais mencionats, fins al magatzem o espai autoritzat.

. Muntatge del fals sostre de cartró-guix amb aïllament als despatxos dels investigadors, col·locat per la part interior. Inclou els encaixos necessaris per a ubicar-hi els corròns i mecanismes de les cortines de les finestres.

. Pintura i acabats.

. Nova instal·lació de climatització i modificació de les instal·lacions elèctriques i d'audiovisuals necessaris (desmuntatge i muntatge) per adaptar-ho al nou fals sostre. Inclou la col·locació d'una canaleta per instal·lacions en la sala 58 i 68, similar a la de la sala 66.

19- Despatx de direcció (72, 73, 74):

. Trasllat del mobiliari existent en els espais mencionats, fins al magatzem o espai autoritzat.

. Enderroc del tauler de fusta i armari per fer-hi la nova entrada.

. Enderroc de la pica i el taulell existent i del marc de fusta de la porta existent.

. Extracció dels antics elements de fusteria metàl·lica de façana, amb transport i les taxes a l'abocador autoritzat.

. Fer l'obertura més gran, en la paret de càrrega, per a la nova porta d'accés.

. Construcció de la nova paret de tancament d'obra ceràmica per a tancar l'antiga porta i les noves distribucions dels despatxos.

. Muntatge de fals sostre de cartró-guix amb aïllament, col·locat a la part interior. Inclou els encaixos necessaris per a ubicar-hi els corròns i mecanismes de les cortines de les finestres.

. Nou paviment tècnic (elevat) amb acabat ceràmic com a la resta de sales de la planta segona.

. Nou tancament de l'obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en les anteriors fases).

. Enguixats, pintura i acabats.

. Treballs de fusteria (nova porta d'accés al despatx amb tarja de vidre)

. Nova execució de les instal·lacions elèctriques, clima i d'audiovisuals necessaris adaptades al nou fals sostre.

.

20- Banys i sala magatzem (75, 76, 77 i 78):

. Trasllat del mobiliari existent a la zona del magatzem fins a l'espai autoritzat.

. Enderroc del mobiliari existent a l'interior dels banys (sanitaris, accessoris, etc..).

. Enderroc de l'envà d'obra de fàbrica. Inclou transport i taxes de l'abocador.

- . Extracció dels antics elements de fusteria metàl·lica de la façana, amb transport i taxes a l'abocador autoritzat.
- . Construcció de la nova paret de tancament d'obra ceràmica per a la construcció dels nous banys i del magatzem.
- . Treballs de fusteria per a les noves obertures (dues portes batents i dues de corredisses).
- . Muntatge del fals sostre de pladur amb aïllament, col·locat per a la part interior. Inclou els encaixos necessaris per a ubicar-hi els corròns i mecanismes de les cortines de les finestres.
- . Nou paviment tècnic (elevat) amb acabat ceràmic com a la resta de sales de la planta segona.
- . Enguixats, enrajolats, pintats i acabats.
- . Nous tancaments de l'obertura d'alumini amb doble vidre i ruptura de pont tèrmic (idèntica de format i color que les col·locades en les anteriors fases).
- . Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis, aigua i desguàs i ventilació.

21- Espai maquinària (79):

- . Extracció i enderroc de la coberta de fusta existent. Inclou les taxes i el transport a l'abocador.
- . Enderroc de l'envà d'obra de fàbrica. Inclou el transport i les taxes de l'abocador.
- . Extracció dels antics elements de fusteria metàl·lica de la façana, amb el transport i les taxes a l'abocador autoritzat.
- . Col·locació de l'aïllament tèrmic i la protecció amb capa de morter per a rebre el nou paviment.
- . Nou paviment ceràmic per a exteriors per a la nova sala de màquines.
- . Pintura i acabats
- . Noves instal·lacions generals i adaptació de les existents. Fer totes les instal·lacions d'il·luminació i clima, incendis, aigua i desguàs.
- . Nova reixa per a exteriors (registrable) amb perfils metàl·lics, pintats per a la ventilació de la sala de màquines.

PLANTA ALTELL

22- Espai maquinària sobre magatzem:

- . Desmuntatge i muntatge de la reixa exterior. Inclou mitjans auxiliars.
- . Creació d'una línia de vida pels careners de les cobertes.

23- Espai maquinària sobre despatxos:

- . Col·locació de la maquinària.

SEGURETAT I SALUT

Mesures a prendre durant el procés d'obra en matèria de seguretat i salut, (EPI'S, tancat d'obra, protecció excavació, bastides perimetrals coberta, cinturons, xarxes, escales, bastides,etc...)

CONTROL DE QUALITAT

Controls a efectuar durant el procés d'obra, (compactacions, provetes formigó, micratge de la pintura, resistència foc, control d'instal·lacions, etc...)

VALORACIÓ

. Partida 1 i 10:	255.889,21 €
. Partida 2:	7.318,80 €
. Partida 3:	2.847,27 €
. Partida 4:	12.540,78 €
. Partida 5:	19.250,00 €
. Partida 6:	11.454,35 €
. Partida 7:	12.441,96 €
. Partida 8:	37.445,72 €
. Partida 9:	9.333,95 €
. Partida 11:	33.235,90 €
. Partida 12:	22.962,20 €
. Partida 13:	40.858,38 €
. Partida 14:	27.252,90 €
. Partida 15:	13.937,82 €
. Partida 16:	46.018,77 €
. Partida 17:	62.274,17 €
. Partida 18:	7.485,72 €
. Partida 19 i 20:	36.193,82 €
. Partida 21:	11.395,50 €
. Partida 22:	6.621,50 €
. Partida 23:	1.284,35 €
. Instal·lacions conjuntes	333.897,96 €
. Seguretat i salut	7.169,24 €
. Control de Qualitat	3.787,80 €
	1.022.898,07 €

P.E.M.	1.022.898,07 €
<u>19% B.I.</u>	<u>194.350,63 €</u>
	1.217.248,70 €
<u>21 % IVA</u>	<u>255.622,23 €</u>
Import total	1.472.870,93 €

*NOTA: AQUEST PRESSUPOST APROXIMAT ÉS ORIENTATIU D'ACORD AMB LA DEFINICIÓ DE L'AVANTPROJECTE. UN COP REDACTAT EL PROJECTE BÀSIC I EXECUTIU DE L'OBRA S'OBTINDRÀ EL PREU REAL D'EXECUCIÓ. NO ESTÀ VALORAT EN AQUEST DOCUMENT NI L'IMPORT DE LA MUSEOGRAFIA NI ELS HONORARIS TÈCNICS (REDACCIÓ DE PROJECTE, DIRECCIÓ D'OBRA I D'EXECUCIÓ, LLICÈNCIA D'ACTIVITATS...)

Banyoles, 1 d'abril de 2019